

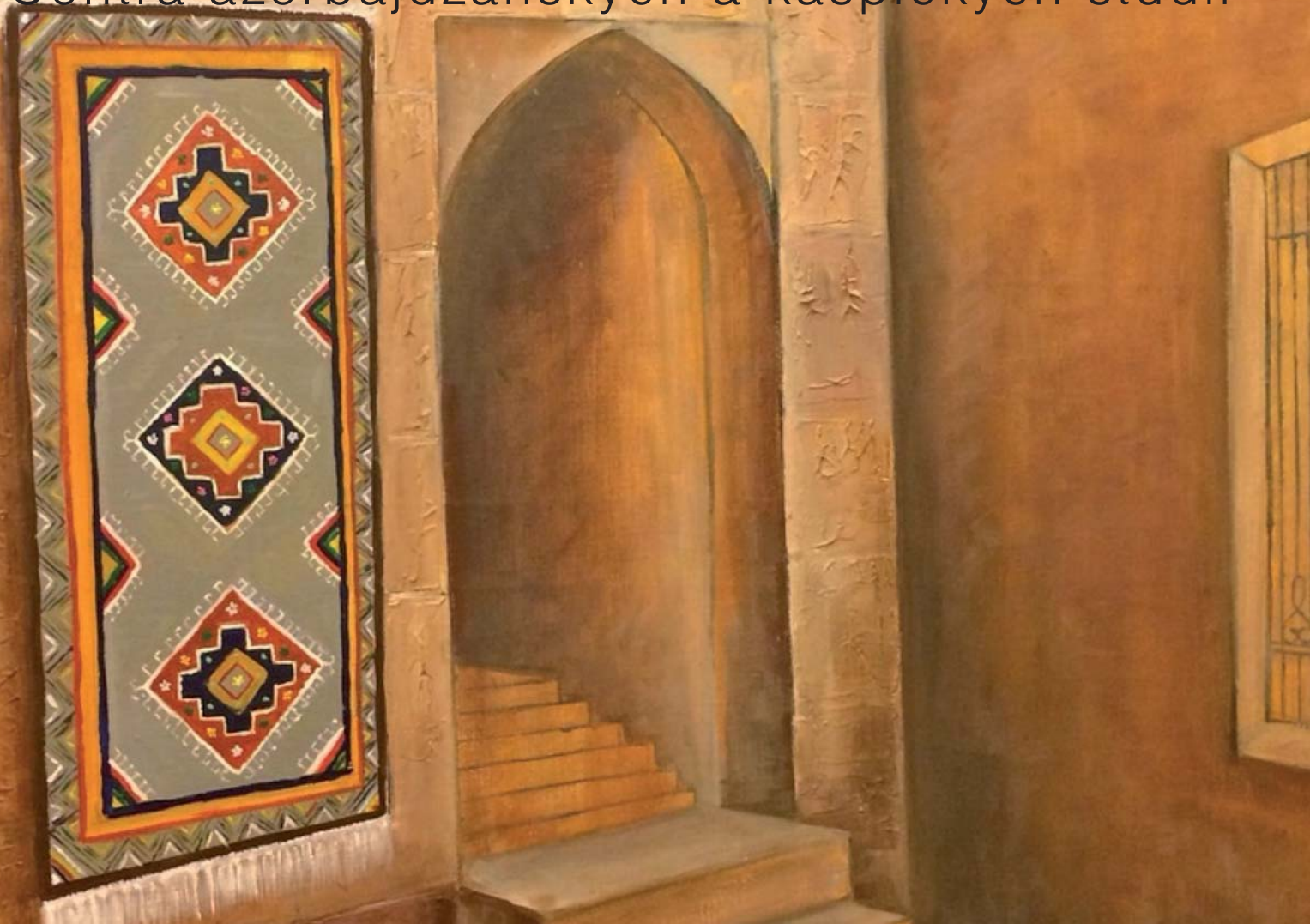
FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Bulletin

září 2015 10

Centra ázerbájdžánských a kaspických studií

A. Rustambeyova: Azerbaijanian Patchwork in Traditional Interior Decoration of Azerbaijan

E. Dadashov: Photography of XIX and early XX centuries as a source of study of social groups in Azerbaijan (based on materials of National Azerbaijan History Museum)

Výstava „Mladí ázerbájdžánští malíři zdraví Prahu“

A. Məsud: Smrt králíka

Odkaz Hejdara Alijeva stále živý

VI. mezinárodní vědecká konference „Aktuální problémy ázerbájdžánských studií“

Ministr J. Mládek v Ázerbájdžánu

Poslanecké sněmovny J. Hamáček jednal s ázerbájdžánskými představiteli

Evropské hry 2015 v Baku

Vážení čtenáři!

První číslo bulletinu s datem vnočení 2015 je bohaté na fotografie. Zahajujeme cennými příspěvky kolegů z Národního muzea historie v Baku, Afet Rustambeyovy a Emina Dashedova. Připojena je bohatá fotodokumentace. Další část je věnována nejnáročnější aktivitě Centra ázerbájdžánských a kaspických studií během prvního pololetí, jedná se zejména o fotodokumentaci z vernisáže výstavy *Mladí ázerbájdžánští malíři zdraví Prahu*. Do Prahy přijela delegace 20 umělců, která s sebou přivezla svá díla. Celá dvoustrana je věnována obrazům, které byly prezentovány v Karolinu.

Následuje překlad povídky *Smrt králíka* od významné ázerbájdžánské autorky Afaq Masudové (Afaq Məsud), která se v čele ázerbájdžánské delegace zúčastnila květnového veletrhu knihy v Praze. Z ázerbájdžánštiny přeložil text její povídky Dr. Tomáše Laně.

Bohemistku Doc. Ivanu Bozděchovou zaujaly během dubnové stáže na Bakuské slovanské univerzitě aforismy Heydara Aliyeva, které pomáhala ázerbájdžánským kolegům překládat do češtiny. Pro bulletin proto připravila příspěvek *Odkaz Heydara Aliyeva* stále živý, jenž se věnuje výročí jeho narození a stručně zachycuje i slavnostní akci, která při této příležitosti proběhla v Praze na Vinohradech.

Zařazena je rovněž zpráva a fotografie z konference uspořádané na Bakuské slovanské univerzitě v květnu 2015, již se zúčastnili Prof. Eduard Gombár a Igor Dostalík.

Tiskové oddělení Ministerstva průmyslu a obchodu poskytlo redakci zprávu a fotodokumentaci z cesty ministra průmyslu a obchodu Dr. J. Mládka do Ázerbájdžánu v březnu 2015. Tiskové oddělení Poslanecké sněmovny parlamentu ČR poskytlo krátkou zprávu o účasti předsedy J. Hamáčka na Evropských hrách v Baku v červnu 2015 a setkání s jeho ázerbájdžánským protějškem při příležitosti setkání předsedů parlamentů v New Yorku.

Bulletin přináší i několik fotografií ze slavnostní recepce uspořádané při příležitosti státního svátku 28. května. Fotografie nám zaslalo Velvyslanectví Ázerbájdžánské republiky.

Závěr bulletinu tvoří informace o zajímavé výstavě, která proběhla v Praze 6 v galerii Villa Pellé. Číslo uzavírají logo a fotografie z Evropských her společně s doprovodným textem Igora Dostalíka.

PhDr. Jana Gombárová, Ph.D.

Afet Rustambeyova

Azerbaijanian Patchwork (Gurama) in Traditional Interior Decoration of Azerbaijan

The patchwork art named as “gurama” was an original type of crafts in Azerbaijan. The term literally meaning “coupled” implies a single piece made from individual patches. This type of craft is called “kirkh yama” (literally “forty connections”) in Turkey, and “kurok” or “kurama” in Central Asia.¹

One of the ancient and unique patterns of patchwork crafts were found in Egypt on the textile wrapped around a cat mummy (dating to the III millennium B.C.). This artifact is stored in Kunsthistorisches Museum in Vienna. Talking about the genesis of the mosaic fabrics related to the nomadic Turkic peoples, there should be noted examples of patchworks dating to the I millennium B.C. discovered at the Altai Mountains,² in Central Asia Noin Ula, Shibe, Katanda, Bashadar.³ These findings are examples of material and artistic culture of the early nomads, confirming the unique skills of making compositions based on the shape and size of the object.

The tendency to decorations in everyday life also contributed to the development of patchwork “gurama” in Azerbaijan.⁴ As we assume, handmade item «gurama» having obtained a wide spread in providing necessary amenities of internal space in traditional housing of Azerbaijani people is linked with widespread weaving in Azerbaijan.

Exchange and cultural relations between Azerbaijani people and the eastern civilizations have existed since ancient times. But there has been appeared a new impulse since the beginning of functioning of the Great Silk Way (end of I millennium B.C.) linking the ways of overland trade caravans. The main commodities transported by the Great Silk Way, were luxury items including the silk.⁵ But since the early Middle Ages, Azerbaijan started to change from country-importer to the country-exporter of this fabric. In XV–XVI cc. Azerbaijani silk became the main product of trade with European countries (Netherlands, England, Spain, Portugal, Italy, etc.).⁶

It should be noted that, in the early Middle Ages in Azerbaijan cities have been developed not only silk weaving,⁷ but also cotton and woolen fab-

¹ Таджики Каратегин и Дарваза. Под ред. Кислякова и А. К. Писарчик, Душанбе, 1970, с. 203.

² РУДЕНКО С. И. *Культура населения горного Алтая в скифское время*. М.-Л.: АН СССР, 1953, с. 41.

³ YALÇINKAYA Gülenay R. *Keçeye Ter Düştü, Kayılmaz*. İzmir: Matbaası, 2009, s. 7–8.

⁴ РУСТАМБЕКОВА А. М. *Гурама как разновидность декоративного искусства Азербайджана*. Музей Истории Азербайджана, Баку: Элм, 2006, с. 336–345.

⁵ ИРУСАЛИМСКАЯ А. А. *Кавказ на шелковом пути*. 1992, Санкт-Петербург: Государственный Эрмитаж, с. 11.

⁶ MUSTAFAYEV A. *Azərbaycanda şərbafliq sənəti*. Bakı: Elm, 1991, s. 19;

КЛАВИХО. *Путешественники об Азербайджане*, т. 1, Баку: АН Азерб. ССР, 1961, с. 53.

⁷ TARIVERDIYEV S. *Ibrahimbayova R. Bəslənən ipək olar*. Bakı: Sada, 2004, s. 6, 10–15; ONULLAHI S. M. *XIII–XVIII əsrlərdə Təbriz şəhərinin tarixi*. Bakı: Elm, 1982, s. 104–106.

rics.⁸ The authors of the Middle Ages, such as Zakaria Gazvini, Hamdullah Gazvini, Rebi Rashidi, Adam Oleary, etc. described bright patterned high quality cotton and silk fabrics of Azerbaijan. In Safavid period, the cotton was one of the most important commercial product of the country; the southwestern regions of Azerbaijan, towns such as Tabriz, Marand, Ganja were the main regions where cotton had been grown and woven to lovely ornamented fabrics.⁹ Production of cotton fabric was most prevalent in Nakhchivan, too.¹⁰

So a local textile manufacture completely satisfied the needs of Azerbaijani people, although substantially there had been imported fabrics which were in high demand among the wealthier levels of society. For example, such popular woolen fabric “tirme” imported to Azerbaijan from India, Kashmiri was called “misgal tirme” as it was very expensive.

Silk, printed cotton, chintz, velvet, woolen and damask fabrics mainly of local manufacture were used to make patchwork which was called “gurama”.

“Gurama” products became common in the life of Azerbaijani people due to the widespread of weaving in the country. The local silk, velvet, damask and wool fabrics mainly were used to create the “gurama”. As we know, until the middle of XX century, Azerbaijanis retained an old tradition, according to which it was customary to give lengths of cloth for a dress during various family celebrations. The patches left over from sewing garments and other textile products were not thrown out. When there were enough patches, they sewed small textile products which were used at home, but stood out for their bright palette. “Tatar women (Azerbaijani women) like to work hard, and are very skilled in different crafts,” wrote Russian researchers about Azerbaijani women in XIX century.¹¹ Patterned products from “gurama” had been spread throughout the territory of Azerbaijan. From generation to generation, people developed different schemes of patches and their own specific design of products, although their selection and usage depended on the own taste and wealth of craftswomen. Apparently simple geometric shapes of this patchwork in unpretentious variations are merged together and created a harmonious colorful scheme. In “gurama”, like in a mosaic, as more are particles, so more are saturated the colors and complicated the patterns.

“Gurama” products with different structures coupled with the specific nature of their use. The collection of the Ethnographic Fund of the National Museum of Azerbaijan History keeps more than 100 copies of “gurama” relating to the XIX–early XX centuries.

Types of “gurama”. For coverlets.

This method was used to make capes, «bokhcha» (a canvas for keeping clothes), different types of curtains, covers for quilts and other items of everyday use in Azerbaijan. With

⁸ ГЕЙДАРОВ М. Х. *Ремесленное производство в городах Азербайджана в XVII в.* Баку: ЭЛМ, 1967, с. 47–49.

⁹ EVLIYA Çələbi. *Səyahətnaməsində Azərbaycan.* Bakı: Qafqaz universiteti Qafqaz Araşdırmalar İnstitutu Nəşri, 2012, s. 45, 49, 85, 93, 107.

¹⁰ ŞAHVERDIYEV Z. *Naxçıvan bölgəsi XIX–XX əsrin əvvəllərində.* Bakı: Qismət, 2008, s. 83.

¹¹ *Обозрение Российских владений за Кавказом*, т. II, Казань, с. 228.

Fig. 1 Clothing bundles “bokhcha”, silk, velvet, early XX c., Azerbaijan.

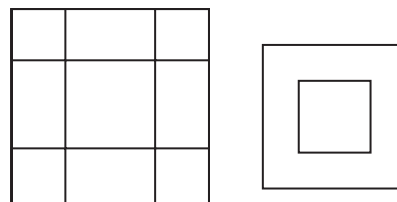

Fig. 1b Diagram of connection of patchwork art in the clothing bundles “bokhcha” in 1st and 2nd variants.

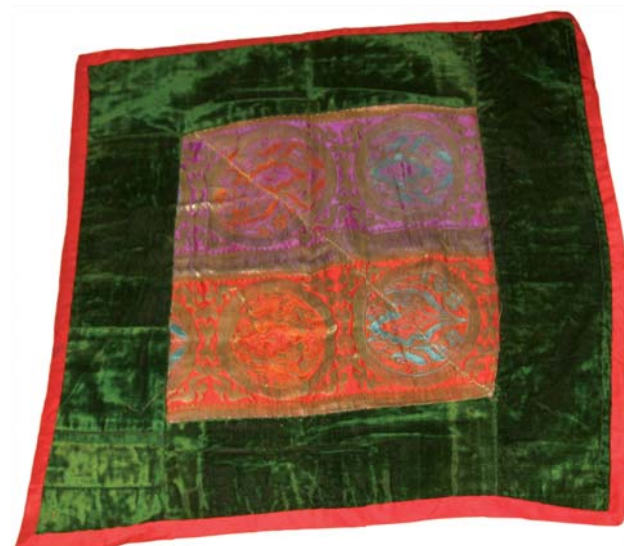

Fig. 1 Clothing bundles “bokhcha”, silk, early XX c., Azerbaijan.

all the variety of compositional forms of “gurama”, it can be divided into the following groups: 1) made from patches of rectangular shapes and strips of various widths; 2) compositions made from patterned strips; 3) triangular patches connected in different variations.

The most simple combination is the median square (usually from silk) bordered by the strips (a width 10–20cm) from

Fig. 2. The curtain, silk, the end of XIX–early XX cc, Azerbaijan.

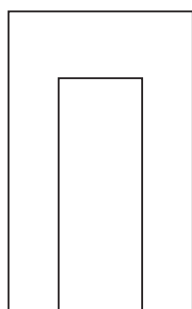

Fig. 2a. Diagram of connection of patchwork art in the curtain, fig. 2.

different fabrics. This method was used for sewing curtains and rectangular «bokhcha» (Fig. 1, 1a). The curtain was a substantial and visible element of the home interior, and special attention was paid to its design. Curtains were used to decorate small wall niches «takhcha», large wall niches “jamakhatan”, as well as to cover and decorate a bride’s room or corner (“gerdek perdesi”) (Fig. 2, 2a). To decorate the wall shelves «ref», the curtain had a somewhat different form: a strip of colored cloth was sewn from three sides as a border, and a triangular shape was cut out from the bottom. A rectangular fabric was sewn on the central square, sometimes from the top to cover the triangular space (Fig. 3, 3a). A golden fringe or lace was usually sewn

on the edge of the curtains and its folding part was fixed on a triangular slit.

In the villages of Azerbaijan, “mutakka” pillows in the form of a roller are still used. They were also decorated by a simple scheme of “gurama”: an oblong rectangle in the middle part, and strips of another color fabrics at the edges. The same structure of patches of fabrics supplemented with square shapes in the corners is typical for the composition named as “bokhcha”. The dark color strip on the edge connected the front part with its chintz lining and played the role of a narrow fringe. Wide bands are replaced by thin lines of multicolored patches and formed medallions of complex design.

If in the mentioned above articles “gurama” was made from patches of fabrics sewn on each other, so in the coverlet (e.g., EF NMHA No 1972) sewn lines of fabric forming a pattern are placed on each other forming a convex surface (Fig. 4, 4a).

Patches forming long strips were folded and stitched twice covering the seam of the previous strip. Overlapping silk lines form square medallions, the contours of which are decorated with small triangles of the same color, which in turn form an X-shaped pattern.

The colors of the silk ribbons, rhythmically alternating are repeated in the same order and on the same side of another rectangular medallion. In this way, alternating bright ribbons form a new diamond-shaped medallion, and the same small triangles now serve as fringes for them. This creates a rhythm of light and dark diamond-shaped forms, that look like multicolored quadrangles.

The design of “gurama” as a wall decoration (EF NMHA No 6669) with a size of 262 × 234cm, built on a subtle combination of geometric shapes is even more complicated. The composition resembles the patterns of lint-free carpets of mixed technology “palas-kilim”. Small pieces of geometric shapes made of silk, zerhar and velvet complex, intense patterns around the central monochromatic medallion with a size of 45 × 45cm. The X-shaped strips with diamond-shaped elements in the square medallions are interspersed with medallions consisting of four squares made from monochromatic triangles on the basis of the above struc-

ture. The corners of the central field are decorated with four equally ornamented medallions of the same color. Every row consisting of square medallions is divided with a yellow-black strip that resembles carpet patterns. There is symmetry of patterns and sizes in the rectangular medallions, but not in the colors. Apparently, the color asymmetry was caused by either the lack of patches of the necessary colors or by the fact that, the square medallions were made by individual craftswomen. But in the general mosaic of small symmetrical forms, the discrepancy in the colors of the fabric does not diminish the composite value of the article. The wall decoration was hung up on a wall by metal rings or as a curtain on the large wall niche “jamakhatan” (Fig. 5).

The “bokhcha” looked elegant thanks to the edge made from a succession of multicolored triangles connected to bases and made up two-color squares.

Sometimes the scheme of a medallion of two triangular forms was complicated by four colored triangles. The colors of triangular elements in every medallion are crossed together. This scheme of decoration is found in many edges of curtains and bedspreads.

Medallions made of triangles in two rows, stacked around a central square, were very widely used. Triangles forming a two-colored diamond usually were connected to the sides of the square at their bases. The second row of triangles completes the whole structure of the square medallion. Such structure of “gurama” was widespread as an integral part of the composition of bedspreads, wall decorations and capes.

In one of the capes (EF NMHA No 4717), the square medallion consists of four quadrilaterals, which in turn consist of triangles. The specifics of this medallion are the monochromy of the triangles forming the square, which makes the shapes of each square more clearly expressed (Fig. 6, 6a). The cape has a rectangular shape with a 20-cm wide strip of fabric sewn from two transverse sides, and its edges are decorated with the gilt braid «zerbafta»; a gilt fringe is sewn along the longitudinal sides. This cape was apparently used to cover the wedding trays “khoncha”.

In Azerbaijan, it could be understandable the financial condition of the

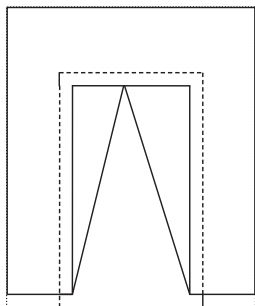

Fig. 3a. **Diagram of connection of patchwork art in fig. 3.**

bride's family by the quality and quantity of bedding because it was the main part of her dowry. "Yorganuzu" (literally "the face of the quilted blanket") was decorated very elegantly. They were usually made from solid silk fabric, but the presence of Museum exhibits implies that patchwork quilts were common in the old days.

An interesting item of the interior was "perde bashi" (literally "the head of the curtain"), roof-shaped curtains and decorations of wall shelves (Fig. 8). In the middle of the XIX century, "perde bashi" was made by "gurama" scheme represented by colored triangles inserted to each other forming a strip with a length of 0.5–2 m and width 0.2–0.3 m. A characteristic pattern of the patchwork "perde bashi" is the long strip with colored triangles sewn from the bottom.

The third variety of «perde bashi» is the form with extra wide strip of fabric sewn on the upper strip decorated with the multi-colored triangles. In one of the «perde bashi» (EF NMHA No 3078), the corners of the triangles are decorated with solar signs and embroidered with a stylized image of a woman among stars (Fig. 7, 7a). The contours of "pardabashi" were decorated with a silk braid and the gilt lace "qaragoz" and "zencire". Tassels of fringe from gilt and silk threads gave special smartness and elegance to "perde bashi". Tassels also decorated with bright beads and metal pendants were attached to the connecting points, the tips of the triangles and laces. Metal plaques and pearl buttons of various shapes and sizes were symmetrically sewn on the plain smooth "perde bashi", and from the beginning of XX century there were fixed laces.

Although rarely, but still "gurama" is used in details of national clothes. For example, there is four "patava" (outer puttees) made by the "gurama" technique stored in the Museum. Two of them are sewn from calico strips with small triangles of bright paired colors at the edges. Another two are made of red and green strips of silk. Green fabric is sewn on the red strip in a wavy line.

The patchwork "gurama" had also a symbolic meaning. Thus, a coat of rags "khirga" (Arabic – «break») was worn by ascetics who had taken the mystical path.¹² In the Middle Ages, Sufis wore clothes made of rags; even had new clothes they sewed them again by tearing materials into several pieces.¹³ Perhaps, sewing of colored patches together was a kind of talisman then. For example, carpets have retained

Fig. 3 **The curtain for wall niches**, silk, silken and golden fringe, XIX–early XX cc, Azerbaijan.

a diamond-shaped pattern divided into four different colored pieces for protection from the evil eye.

As one of the varieties of folk crafts, "gurama" had a special place with its mass utilitarian nature, the composite solution, and the symmetry of geometric shapes constructing various images. The traditional colorful solution of "gurama" is the effect of combination of dark and light colors refined in a harmony. The bright palette of "gurama" created comfort and a sense of festivity in the house interior. The variety and originality of the artistic manner of "gurama" suggest that this type of craft existed in Azerbaijan independently.

Fig. 4 **Wall decoration**, silk, XIX–early XX cc, Azerbaijan.

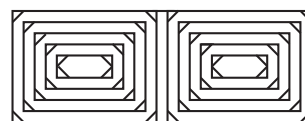

Fig. 4a. **Diagram of connection of patchwork fragment in the wall decoration**, fig. 4.

¹² Ислам, энциклопедический словарь. М., 1991, с. 278.

¹³ دمچا، ی. یاراخب یی ایچر یل ع، کلباش، نارمت، ظفاح راعشا گنبرف 721، 1375 ص

Fig. 6 **Covering**, silk, end of XIX–early XX cc, Azerbaijan.

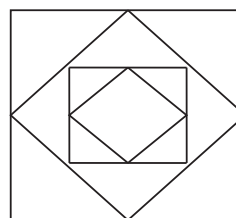

Fig. 6a. **Diagram of connection of patchwork fragment in covering**, fig. 6.

Fig. 5 **Wall decoration**, silk, end of XIX–early XX cc, Azerbaijan.

Fig. 7 **The top of curtain**, silk, end of XIX century, Azerbaijan.

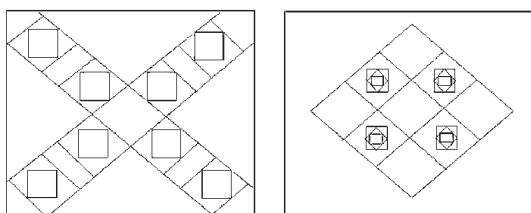

Fig. 5a. **Diagram of connection of patchwork fragment in the wall decoration**, fig. 5.

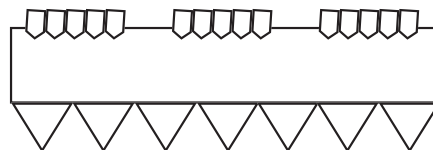

Fig. 7a. **Diagram of connection of patchwork fragment in the top of curtain**, fig. 7.

The given article is devoted to patchwork art “gurama”, widely popular in the traditional Azerbaijani homes’ interior of XIX-XX cc. Regardless of status, this type of sewing allowed to give brightness, multicolour and artistic forms to everyday household objects, creating a sense of celebration in the interior.

The developed weaving in Azerbaijan helped also to development of the patchwork art “gurama”, besides the decorative trends and aesthetics in the house interior. The patchwork samples from ethnographic collection of the National Museum of Azerbaijan History were used as the basic material for this article. 100 units of storage give a complete picture of this kind of patchwork art. In Azerbaijan this kind of sewing was used to produce capes, clothing bundles, various types of curtains and other articles of everyday life. There was a certain connection scheme of geometric forms that fit the shape of patches and purpose of the item. The variety and originality of artistic manner of patchwork art “gurama” give evidence that, this type of craft existed independently.

Emin Dadashov

Photography of XIX and early XX centuries as a source of study of social groups in Azerbaijan

(Based on materials of National Azerbaijan History Museum)

Photography being a phenomenon of art, acting as a means of a special kind of knowledge and recording events around the world, science has been inseparably linked with sustainable human society. Furthermore, these images replace both the written text and verbal language, overcoming the distance and time, providing an opportunity to capture instantly the event that occurs.

Although representatives of social sciences use photographs in their research, its impact is negligible. Despite the fact that these materials contain details of material and spiritual culture they ensure a more accurate picture of the historic reality. This testifies to the inevitability of the use of photographs as an independent source for research of various spheres of public life. The present paper is focused on research of various social groups in Azerbaijan, based on photographs of XIX–early XX centuries. Basic research was undertaken with a number of materials from the fund of documentary sources of the National Azerbaijan History Museum (FDS NAHM).

The photographs, reflecting the details of daily life, make it possible to recreate a panorama of the society at the end of XIX–early XX centuries. Photographic materials as the object of integrated research play an important role as a source in determining the economic situation and cultural level of the different social strata, the direction of their economic activities and the class. Taking the aforesaid into consideration, it should be emphasized that the photos reflect not only the individual events and persons, but also the life of Azerbaijan.

In these materials, along with the elements of everyday life, changes and development of clothing can be traced clearly. Therefore, beside natural and geographical conditions, also spiritual, moral, psychological and ideological views, outlook socio-economic and cultural life of the people played an important role in the creation of culture clothing (*Azərbaycan etnoqrafiyası 2007:83*). One of the factors that impacted on this process was including the Northern Azerbaijan into the Russian Empire in the late XIX–early XX centuries.

In this period begs (lords), landowners, religious leaders –akhunds, mullah, seids were the in privileged positions in Northern Azerbaijan. The peasants were in a state of dependence. Urban population usually consisted of merchants and artisans (Исмаил-заде 1991:98). So, from the late XIX century the industries of Northern Azerbaijan opened the way to turnover of the Russian capital, and from the 80's of the foreign capital. Strengthening the oil industry, as well as other industries and trade, the development of culture resulted in the changes of Baku's view, as well as in changes in the composition of its population. Construction of railways, development of maritime transport, advanced communications, etc. contributed to the destruction of the feudal relationships, to

Fig. 1 **Dmitri, Ermakov: “Nakhichevan aristocrat woman”** (FDS NMIA №225/13),

Fig. 2 Dmitri, Ermakov: "Tatar woman" (FDS NMIA №225/15),

Fig. 3 Dmitri, Ermakov: "Azerbaijani woman, sitting at the table" (FDS NMIA №225/25),

Fig. 4 Dmitri, Ermakov: "Nakhichevan Tatar rich woman" (FDS NMIA №225/40)

Fig. 5 Dmitri, Ermakov: "Women of the village of Griz" (FDS NMIA №225/31)

specialization of sectors of agriculture, expansion of goods markets, which led to the development of commodity production and the acceleration of capitalist relationships.

The essential leading forces forming the Azerbaijani nation were owners of large industrial plants, ships, large residences, merchants, intellectuals in Baku and other cities of Northern Azerbaijan. In addition, at the end of the XIX century, as a result of trade and monetary relations in the countryside entirely new social groups arose - the rural bourgeoisie and their workers. This process became the most important event in the socioeconomic and political life of Northern Azerbaijan of that time. The socioeconomic relations, peculiar features of social and national composition of the population, the local features of the colonial policy of tsarism also had impact on the formation of the working class in Northern Azerbaijan.

Thus, the old clothes were threadbare and replaced by cheap fabrics brought from Russia. These new clothes of simple cut, without ornaments, more and more penetrated into everyday life, gradually spreading in the regions and villages, completely displacing the traditional costume (Əfəndiyev 1960:24). But despite this, traditional folk costumes made from expensive fabrics were considerably popular in the privileged social strata of Azerbaijan for a long time. Women's dresses in contrast to men's clothing were made beautifully and sewn with a great taste. There is no doubt that expensive and beautiful dresses could have been afforded only by the ladies of high society. It should be noted that women's clothing consisted of a short coat with long sleeves, arkhuluk and sleeveless jackets, called "kurdu" or "kulacha", a collar, hem and openings for hands which were trimmed with fur (Dunyamaliyeva 2009:112). Expensive clothes of silk, brocade, velvet and other fabrics, collars, sleeves and hems, embroidered lace, decorations in the form of coins and pendants and accessories testified women to the ruling class, the rich class.

Photographers of the late XIX–early XX centuries paid great attention to panoramic photography and scenes from everyday life. One of them was Dmitry Ermakov (1845–1916) (Hannavy 2008:494). The collection of documentary sources of the National Museum of History of Azerbaijan includes a collection of his photographs from 1895–1916. These photographs were mainly taken in different parts of Azerbaijan - Griz, Nukha (now Sheki) Yelizavetpol (now Ganja), Nakhchivan and Borchali (now the territory of modern Georgia). The clothing depicted in these photos was organically linked to the socioeconomic life, clearly reflecting the lifestyle of the people, the nature of their activities, their artistic and aesthetic tastes, social and class distinctions in the society. In the photos called "Nakhichevan aristocrat woman" (FDS NMIA №225/13), "Tatar woman" (FDS NMIA №225/15), "Azerbaijani woman, sitting at the table" (FDS NMIA №225/25), "Nakhichevan Tatar rich woman" (FDS NMIA №225/40) he shows the representatives of the privileged class – beg's family. Staging character of the photos, awkward postures of the "main character", as well as the attributes of the rich house – seat cushions, tyufyachki and carpets on the floor and so on – details confirming their belonging to the higher strata of society. The term "Tatar" used by photographer can be explained by the fact that in the late XIX and early XX century Azerbaijanis living in the territory of the Russian Empire were called "Caucasian Tatars" (Величко 1990:154).

The clothes of young women depicted in the photographs "Nakhichevan aristocrat woman", "Tatar woman", "Nakhichevan

Fig. 6 "Aristocrat woman in a European dress" (FCI NMIA №60/4)

Fig. 7 "Aristocrat in winter clothes" (FDS NMIA №60/5)

Fig. 8 “Azerbaijan beck” (FCI NMIA №233/5)

Fig. 9 Dmitri, Ermakov: “Nuha poet Mirza Ilyas” (FCI NMIA №225/66)

Fig. 11 Dmitri, Ermakov: “Borchali Tatar hunters” (FCI NMIA №225/20)

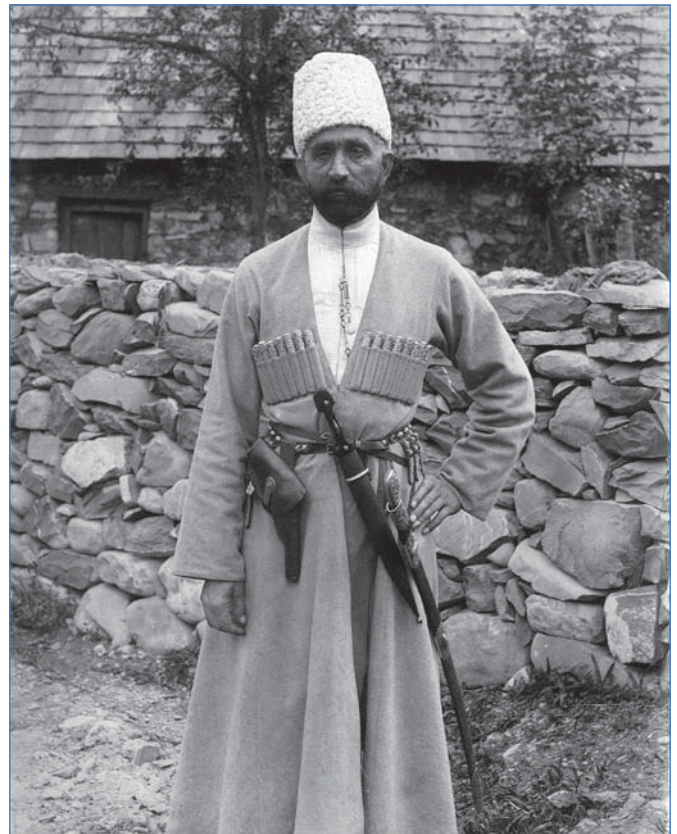

Fig. 10 Dmitri, Ermakov: “mirab Hajiyev from Nuha” (FCI NMIA №225/65)

Fig. 12 **Dmitri, Ermakov: “Nuha. Pottery Seller”** (FCI NMIA №225/9)

Fig. 13 **Dmitri, Ermakov: “Group of Azerbaijanis”** (FCI NMIA №225/21)

Fig. 14 **Dmitri, Ermakov: “Azerbaijanis Borchali County”** (FCI NMIA №225/22)

Fig. 15 **“Nuha. Abbas. Tartar Nuha county”** (FCI NMIA №225/7)

The present paper deals with photographic materials of the late XIX and early XX centuries preserved at National Azerbaijan History Museum, focusing on study of social groups in Northern Azerbaijan. It examines the historical events of the period reviewed, and giving a description of the national costumes and the influencing aspects. It shows the formation of the social strata of Northern Azerbaijan with their social and economic relations, the social and ethnic composition of specific features and the local aspects of Russian policy. The traditional national costumes influenced the formation of the social strata. Furthermore, the privileged class preferred their clothing made of expensive fabrics, and the lower class used to wear cloth varied. The paper is based on photos made by a Russian photographer D. Yermakov, and other collections of the pictures stored in the museum's fund.

Tatar rich woman” were allegedly sewn from expensive fabrics of the period reviewed - barnus, nashura, darai (fine silk), damask, taffeta, mov, tirmya, damask, satin, velvet, cashmere. Clothing made from fabric of red, yellow, pink, purple, green colour, caressing look tell the age of the ladies, because girls and young women used colored designs of the fabric (Азизбекова 1972:15). In contrast, the woman depicted in the photo “Azerbaijani sitting at the table,” dressed in dark colors and with less decorations on, pointing to her advanced age. Another element, indicating social status, is jewelry. Necklaces around necks, rings on fingers and bracelets on the wrists of these ladies confirm their high social class origins as well.

The Azerbaijani woman in the photo titled “Tatar woman”, is shown on the background of a European-style interior. The short jacket, the blouse with short sleeves and the high skullcap of this rich woman look rather like a suit of Ottoman Turks. This suggests the fashion of the period reviewed. She has a necklace called “chechik” on her neck, which indicates her origin from Western Azerbaijan.

In the photograph “Nakhichevan Tatar rich woman” the woman is shown wearing an outerwear, called “kulacha”, edges of which are trimmed with gold braid. One of the indicators of the social status of Azerbaijani women were earrings, ornaments on their chins and chests. Another sign of wealth - gold coins sewn on hems of the shirts and skirts. Unfortunately, such a costume of a rich woman has not been preserved as a whole. Therefore, the importance of such photos should be emphasized once again, because they can be used to complement the samples of clothes and jewelry in a unique ensemble stored in various funds of NMIA.

Another photograph titled “An Azerbaijani, sitting at the table,” depicts a woman dressed in a gown of lye, arkhuluk brocade sleeves with slit and outer clothing of leather with fur and velvet, a proof of her wealth. A proof of this is the European-style interior. A costume similar to the one shown in this picture is stored in the fund of ethnography of NMIA.

Peasant women used to wear cotton and silk fabrics, wide skirts to the ankles, sewn from homespun, as well as sweaters, nimtene (vests) gyuledzhazbyny, shirts, etc. Their heads were covered with silk handkerchiefs, kelagai, and even hats called chirtka, skullcap, in older women - ding, in some places the veil. Modest women usually covered their mouths with scarves. In front of strangers and the el-

der they never went bareheaded and with an undisguised face. On their feet they used to wear mostly light shoes.

The photograph by D. Ermakov “Women of the village of Griz” (FDS NMIA №225/31), depicts the lower class. So, these women are dressed in a much more simple way than the women of the privileged class. Their clothes are made of cheap cotton, wool and linen. The total absence of ornaments proves their low origin.

During this period innovation appears in women's clothes. Azerbaijani women could see the jewelry worn by the wives of the Russian officers serving in the Caucasus, as well as the garments purchased and worn by wealthy foreigners arriving here. Thus, in the mid-XIX century decorative elements such as lace, knitwear, etc., appeared in Azerbaijani aristocratic clothing which influenced and changed the overall style of the national dress (Əfəndiyev 1960:25). This judgment is confirmed by the picture of the late XIX - early XX centuries (FCI NMIA №60/4), which depicts an aristocrat in a European dress. This lady's garment shows her high social status, well-being of her noble origin. In connection to the intensive development of capitalism in Azerbaijan in the second half of the XIX century, elements of European clothes penetrated into people's everyday life, which led to the emergence of such type of women's clothing as a dress (Azərbaycan etnoqrafiyası 2007:98). The dress of the woman from a higher social class, different from the national costume solid tailoring, the cut at the hem, sleeves and body.

In the next picture – “Aristocrat in winter clothes” (FDS NMIA №60/5) – you can see a woman wearing a coat, a kind of factory production of European type, spread rapidly in the national life of 20–30 years of XX century. Traditional women's costume had undergone transformation through Russian and European clothing, which updated the fund dresses. One indicator of the improving economic conditions is that the last two pictures were produced in a studio setting with special decorations and accessories. This could only be afforded by representatives of the higher strata of the population. If at the end of the XIX century Western-style clothes were an exception, in the beginning of XX century, it became a regular character. At the beginning of the XX century Azerbaijani intellectuals, who had been educated in the Russian Empire and Europe, and their family members wore fashionable European clothes not assuming national elements.

Most of the Azerbaijani menswear of XIX century was in line with the traditions of the past ages, in cut and shaped by signing a pan-Caucasian and oriental style. In men's clothing it is not difficult to determine the social status of its owner. In the regions of Azerbaijan noble families preferred national dress (Valiyev 2010:72). In the villages of northern Azerbaijan in that time clothing of lords, masters and representatives of the wealthier sectors showed considerable differences. Thus, the owners, lords and other wealthy people of the villages used to wear Circassian, arkhuluk, an expensive hat from astrakhan fur, known widely as "Bukhara papag", calf boots and belts with silver straps.

In one of the photos held in the National Museum of History of Azerbaijan (FCI NMIA №233/5) a man is shown in a silk arkhuluk Beck, embroidered lace and fur cap with a national ornament. Pants and shoes are in the European style. In this photo one point attracts attention- the presence of elements related to a higher social class (Яременко 1997:69). On one side of his chest Bek a watch hanging on a chain, a silver belt and cartridge belts (in Azerbaijani - "vezne"), replacing the cartridge belt as a final decorative item of clothing (Mustafayev 2009:128).

One of the photographs included in D. Ermakov collection shows a Nuha poet Mirza Ilyas (FCI NMIA №225/66). The poet sitting with a book in his left hand, all dressed in the traditional style. A European coat, put on arkhuluk, shows his social status. These clothing items make it possible to put this picture chronologically to the beginning of XX century.

Another photograph presented nuhinets mirab Hajiyev (FCI NMIA №225/65). The Bek clothing consists of the traditional national elements – a hat Circassian with cartridge belts with silver caps and a silver belt. A watch with a chain collar, gun holster on a belt, a dagger and a sword, leave no doubt that they belong to the owner of the privileged class. Menswear was typologically identical. According to experts, the fabric of which clothes were made, decorative items on them allow to draw a conclusions on the social differences. On most of the photos selected for the study, men are depicted in Circassian, which is part of the national dress. The photograph "Borchali Tatars hunters" (FCI NMIA №225/20) reflects the various sectors in the clothing of the same type. So, the first man on the right in a high astrakhan hat, trimmed with Circassian silver cartridge belts, Circassian with the same silver belt

Fig. 16 Dmitri, Ermakov: "Nuha. Workshop kosh (Tatar. Shoes)" (FCI NMIA №225/43),

Fig. 17 Dmitri, Ermakov: "Nuha. Podkovschik" (FCI NMIA №225/46)

with a dagger hanging on it. It is clear that this is a representative of the privileged class, i.e. Beck. Clothes of the second and the third man are of different materials and different quality, with the absence of certain elements. The Circassian of the second man has empty cartridge belts and the belt is simple and undorned. The third man is wearing a Circassian sewn of cheap fabric, without cartridge belts. The color of the Circassian is also considered an indicator of social status. They were usually gray, brown, black and white. Circassian of white color were worn only by representatives of the upper class. Annotation of photos and clothes makes it clear that a Beck went hunting with his servants. At most, on the subject

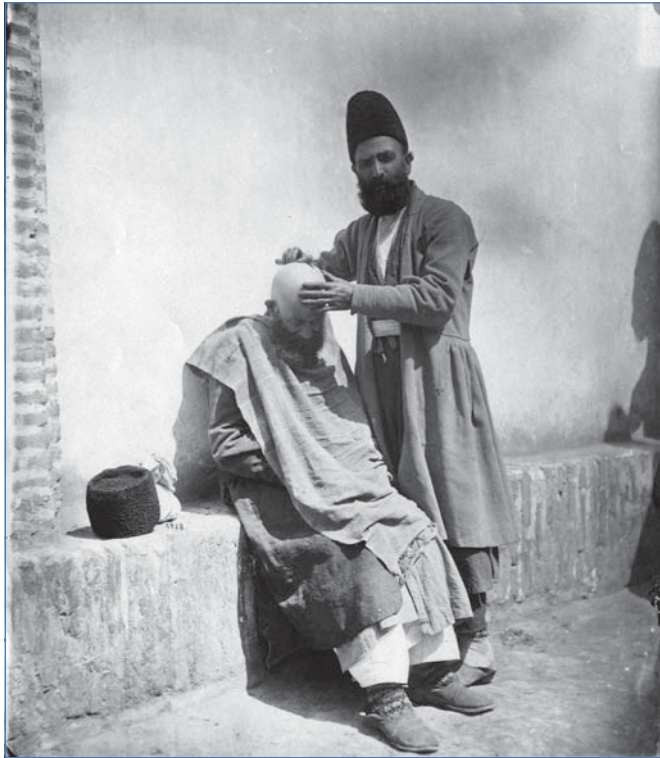

Fig. 18 **Dmitri, Ermakov: “Barber”** (FCI NMIA №225/73)

Fig. 19 **“Merchant”** (FCI NMIA №85/4)

Fig. 20 **“Professor A. Akhundov”** (FCI NMIA №55/8)

Fig. 21 **“Military topographer I. Vekilov”** (FCI NMIA №56/8)

of photographs from documentary sources NMIA Fund (“Nuha. Pottery Seller” (FCI NMIA №225/9), the “Group of Azerbaijanis (FCI NMIA №225/21),” Azerbaijanis Borchali County “(FCI NMIA №225/22)), the dagger is an integral part of clothing.

Villagers used to wear clothing made of local fabrics sewn by artisans or by themselves. Headdress of a villager was of different shapes made of lamb skin and clothing consisted of the eastern outer clothing - a jacket, trousers, Circassian, arkhuluk, made of cotton fabric and six, often woven of cashmere by local women here. On their feet the men used to wear mostly Tcharykov and shoes from bovine skin and socks of various forms made of woolen yarns (Azərbaycan tarixi 2000:279).

Clothing artisans belonging to the lower classes, different from the privileged classes only clothing fabric quality and lack of ornamentation Proof of this can be found again in the photographs by D. Ermakov, reflecting the life of Azerbaijanis. Social status of representatives of various professions depicted in the photographs (“Nuha. Abbas. Tartar Nuha county” (FCI NMIA №225/7), “Nuha. Workshop kosh (Tatar. Shoes)” (FCI NMIA №225/43), “Nuha. Podkovschik”(FCI NMIA №225/46),”Barber “(FCI NMIA №225/73) can be determined by hats, and overcoats.

Men’s clothing did not avoid the European influence. Azerbaijanis who had left their country due to education, business or travel, brought with them elements of Russian, European and Turkish fashion when returned. In the photo titled “merchant” (FCI NMIA №85/4) the man has a Turkish fez on his head. Beside a cane in his right hand, the coat thrown over his shoulders, pants and shoes indicate a change in the traditional men’s clothing at the beginning of the XX century. The European interior reflected in the photograph confirms that the merchants were members the privileged class. As noted earlier, only wealthy people could afford studio shooting. At the beginning of the XX century, in European clothes Azerbaijani intellectuals striking traditional national elements. Like Professor A. Akhundov (FCI NMIA №55/8) and a scientist – well known military topographer I. Vekilov (FCI NMIA №56/8) dressed in European fashion. This is probably due to their longlasting studies outside the country.

In the XIX-early XX century children’s clothing was nearly the same as the national clothes of the adult, differing only in small sizes (Azərbaycan etnoqrafiyası 2007:137). This is apparent in the photographs of the Museum fund mentioned. In photos “Azerbaijani girls” (FCI NMIA №225/10), “Men and boys of the village of Budug” (FCI NMIA №225/19) and “Girl in the Azerbaijani national dress” (FCI NMIA №25/9) children’s clothing is displayed as a dominant depending on classes. Class distinctions are manifested in the variety of fabrics, by the decoration and the use of ornaments.

Studying photos of the late XIX - early XX centuries, as the source of their close relationship with the scientific literature allows detailed study of the social strata of the period. The advantage of photographs over the written sources in a visual display of the object. This creates conditions for bringing new historical facts to a researcher in the scientific revolution.

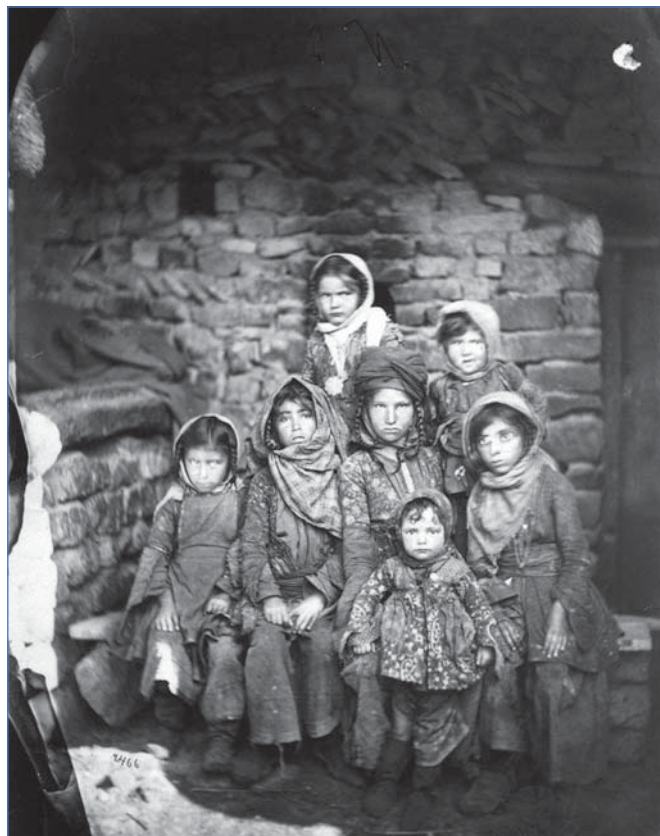

Fig. 22 Dmitri, Ermakov: “Azerbaijani girls” (FCI NMIA №225/10)

Fig. 23 Dmitri, Ermakov: “Men and boys of the village Budug” (FCI NMIA №225/19)

Sources in Azerbaijani

Azərbaycan etnoqrafiyası. Üç cildə. II cild. Bakı: “Şərq-Qərb”, 2007

Azərbaycan tarixi. Yeddi cildə, IV cild. Bakı: Elm, 2000

ƏFƏNDİYEV, Rəsim. *Azərbaycanın maddi mədəniyyət nümunələri (geyimlər)*. Bakı: Azərənəşr, 1960

MUSTAFAFAYEV, Arif. *Azərbaycanın maddi mədəniyyət tarixi (etnoqrafik materiallar əsasında tipoloji tədqiqat)*. Bakı: Bakı Universiteti, 2009

Sources in Russian

АЗИЗБЕКОВА, Пюста ханум. *Азербайджанская национальная одежда*. Москва: Искусство, 1972

ВЕЛИЧКО, Василь. *Кавказ Русское дело и междуплеменные вопросы*. Баку: Элм, 1990

ИСМАИЛ-ЗАДЕ, Деляра. *Население городов Закавказского края в XIX–начале XX в.* Москва: Наука, 1991

ЯРЕМЕНКО, Светлана. *Внешность человека в культуре*. Ростов-на-Дону, 1997

Sources in English

DUNYAMALIYEVA, Sabira. *Azerbaijani national costume*. Volume 4.2, Visions of Azerbaijan magazine, Baku, 2009

HANNAVY, John. *Encyclopedia of Nineteenth-Century Photography*. Volume 1, New York: Routledge, 2008

VALIYEV, Fazil. *From the history of Azerbaijani clothing*. May-June, Visions of Azerbaijan magazine, Baku, 2010

Fig. 24 “Girl in the Azerbaijani national dress” (FCI NMIA №25/9)

Výstava „Mladí ázerbájdžánští malíři zdraví Prahu“

Centrum ázerbájdžánských a kaspických studií ve spolupráci s Velvyslanectvím Ázerbájdžánské republiky v Praze a Centrem sociálně-psychologické rehabilitace mládeže DIRCHELISH (Oživení) uspořádalo ve dnech 5.–7. května 2015 v recepčních prostorách historického Karolina výstavu „Mladí ázerbájdžánští malíři zdraví Prahu“. Výstavu zahájil v úterý 5. května 2015 ve 13.00 hod. velvyslanec Ázerbájdžánské republiky J. E. Farid Šafiyev a děkanka Filozofické fakulty UK Doc. PhDr. Mirjam Friedová, Ph.D. Při slavnostním zahájení promluvil také ředitel Dirchelish Islam Bakhshaliyev, který své centrum krátce představil. Jedná se o nevládní organizaci, která pomáhá mladým lidem s hendikepem, ze znevýhodněných rodin a také těm, kteří žijí v méně rozvinutých oblastech Ázerbájdžánu. Dirchelish koncentruje přibližně 200 umělců různého věku, přičemž většina z nich nejsou profesionálové a svá díla vystavují jen několik posledních let. Jsou to velmi často učitelé, hudebníci, tanečníci, designéři, ale také počítačovní specialisté nebo chemičtí inženýři – odborníci v ropném průmyslu. Početně zastoupená byla skupina talentovaných malířů ve věku 10–15 let. Někteří z nich malují od svých 5 let, někteří pouze 1 rok a jsou mezi nimi i studenti uměleckých gymnázií. Organizace Dirchelish představuje každoročně výběr obrazů v několika evropských zemích. V Karolinu bylo k vidění celkem 79 obrazů od dvaceti autorů:

1. Eleonora FARADZOVA, 2. Aybaniz ZEYNALOVA, 3. Sevinj GADIMOVA, 4. Tamara KONTSEDAYLO, 5. Leyla BURKHANOVA, 6. Tatyana GULIYEVA, 7. Sabina SAFAROVA, 8. Asmar SAFAROVA, 9. Suad AFANDIYEVA, 10. Ekaterina NAGHIYEVA, 11. Aysel NASIRLI, 12. Neman ABDULLAYEV, 13. Gamar AGHAZADA, 14. Sevinj SEYIDOVA, 15. Gunay SEYIDOVA, 16. Laman HAJIYEVA, 17. Riad BAKHSHALIYEV, 18. Mariam ALIYEVA, 19. Emil IMANOV a 20. Murad MUSTAFAZADA.

Vernisáže se zúčastnili zástupci Ministerstva kultury, Kancléře Prezidenta republiky, umělci a také další představitelé diplomatického sboru.

PhDr. Jana Gombárová, Ph.D.

Velvyslanectví
Ázerbájdžánské republiky
v České republice

Centrum
sociálně-psychologické
rehabilitace mládeže
DIRCHELISH (Oživení)

Centrum ázerbájdžánských a
kaspických studií při ÚBVA
Filozofické fakulty Univerzity
Karlovy v Praze

„Mladí ázerbájdžánští malíři zdraví Prahu“

Asmar SAFAROVA
Aybaniz ZEYNALOVA
Aysel NASIRLI
Ekaterina NAGHIYEVA
Eleonora FARADZHOVA
Emil IMANOV
Gamar AGHAZADA
Gunay SEYIDOVA
Laman HAJIYEVA
Leyla BURKHANOVA
Mariam ALIYEVA
Neman ABDULLAYEV
Tatyana GULIYEVA
Sabina SAFAROVA
Sevinj GADIMOVA
Sevinj SEYIDOVA
Riad BAKHSHALIYEV

Minulé výstavy:

Sofie, Bulharsko, 2010
Brusel, Belgie, 2011
Vídeň, Rakousko, 2012
Paříž, Francie, 2012
Řím, Itálie, 2012
Londýn, Velká Británie, 2013
Brusel, Belgie, 2013
Milán, Itálie, 2013
Budapešť, Maďarsko, 2014
Bern, Švýcarsko, 2014
Waterloo, Belgie, 2015

Organizační podpora:
Velvyslanectví České republiky v Ázerbájdžánské republice

6. – 7. května 2015, od 10.00 do 18.00 hod.
Karolinum, Ovocný trh 3, Praha 1

The Social and Psychological Rehabilitation Centre of the Youth – “Dirchelish” (NGO “Dirchelish”), youth NGO operating in Azerbaijan since 1999

The NGO “Dirchelish” is a nongovernmental, noncommercial and nonpolitical youth organization that seeks to protect the rights of young people with disadvantaged background in Azerbaijan. It focuses on assisting young people with disabilities especially those coming from disadvantaged families and those who live in underdeveloped areas of Azerbaijan.

To date we have implemented more than 100 youth projects in Azerbaijan and cooperate with the European Youth Foundation of the Council of Europe. Young members of our NGO have taken part at the seminars and trainings held in the European Youth Centers in Strasbourg, Budapest, and Reykjavik.

The NGO “Dirchelish” has also issued books, information bulletins, aired TV talk-shows, published over 200 various publications in mass media, taken a series of steps to raise awareness of the problems of disadvantaged youth through large-scale media coverage, as well as organized conferences, round-table discussions, cultural events, painting exhibitions, workshops, and inspired disability-related studies through its projects.

Herewith we are pleased to inform you that our NGO is holding an exhibition of young painters in Prague, Czech Republic on the dates of 4–11 May 2015.

This event is a continuation of an exhibition, which we had held in Sofia, Bulgaria on 11–18 September 2010, in Brussels, Belgium on the dates of 24–31 March 2011, in Vienna, Austria on 5–12 February 2012, in Paris, France on the dates of 23–30 March 2012, in Rome, Italy on the dates of 29 May–05 June 2012, in the UK on the dates of 17–24 March 2013, in Brussels, Belgium on the dates 16–23 June 2013, in Milan, Italy on the dates of 22–29 November 2013, in Budapest, Hungary on the dates of 13–19 May 2014, in Bern, Swiss Confederation on the dates of 13–20 October 2014 and Waterloo, Belgium on the dates of 21 January–20 February 2015.

Exhibitions aim at developing intercultural dialogue throughout Europe by virtue of cultural activity. The aim of the exhibition is to promote European values among Azerbaijani Youth, to accelerate the integration to Europe between

young people, to put forward as a basis the importance of intercultural dialogue in order to integrate and demonstrate the talent of young artists, to create conditions for the expansion of their creative possibilities, and at last to show to the World that Azerbaijan is not only an oil-gas country, but it's also a Muslim country with wonderful talented people in it.

The Exhibition is held with the collaboration of the Embassy of Azerbaijan to the Czech Republic and Azerbaijan and Caspian Studies Center under the Institute of Near Eastern and African Studies, Charles University in Prague.

The exhibition in Prague was supported by Embassy of Czech Republic in Azerbaijan and the president of “AZAL” Closed Joint-Stock Company Mr. Jahangir Asgarov.

The said exhibition will serve for consolidating the cultural ties between Czech Republic and Azerbaijan.

Delegation of 28 people from Azerbaijan will leave for Prague from 4th to 11th of May to take part in the exhibition.

Twenty painters will take part in the exhibition. There will be demonstrated 79 works.

It is our sincerest conviction that this exhibition will raise great interest by the audience in Czech Republic and serve for the consolidation of cultural ties between Czech Republic and Azerbaijan.

Islam Bakhshaliyev

Director of the Social and Psychological Rehabilitation Centre of the Youth – “Dirchelish”

Ambassador for Peace

Tel: +994 50 313 57 51

Velvyslanectví
Ázerbájdžánské republiky
v České republice

Centrum
sociálně-psychologické
rehabilitace mládeže
DIRCHELISH (Oživení)

Centrum ázerbájdžánských a
kaspických studií při ÚBVA
Filozofické fakulty Univerzity
Karlovy v Praze

Velvyslanectví Ázerbájdžánské republiky
v České republice
Farid SHAFIYEV

Centrum ázerbájdžánských a kaspických studií při ÚBVA
Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze
Prof. Eduard GOMBÁR

a

Centrum sociálně-psychologické rehabilitace mládeže
DIRCHELISH (Oživení),
Islam BAKHSHALIYEV

si Vás dovoluji pozvat na vernisáž výstavy

„Mladí ázerbájdžánští malíři zdraví Prahu“

v úterý 5. května 2015 ve 13.00 hod.
v recepčních prostorách historického
Karolina Univerzity Karlovy,
Ovocný trh 3, Praha 1

Výstava bude otevřena do 7. května 2015 od 10.00 do 18.00 hod.

Fotografie z expozice

Fotografie ze zahájení výstavy

Ředitel centra Dirchelish Islam Bakhshaliyev, velvyslanec Ázerbájdžánu J.E. Farid Shafiyev s manželkou a kulturní radová Velvyslanectví Ázerbájdžánu Dr. Nigar Afandiyeva

Slavnostní zahájení výstavy - zleva Eldar Valiyev (tlumočník), J.E. Farid Shafiyev, děkanka FF UK Doc. Miriam Friedová, Islam Bakhshaliyev a Dr. Jana Gombárová

Islam Bakhshaliyev a J. E. Farid Shafiyev během prohlídky expozice.

Slavnostní zahájení výstavy – pohled do sálu.

Slavnostní zahájení výstavy – pohled do sálu.

J. E. Farid Shafiyev, Islam Bakhshaliyev a Doc. Miriam Friedová.

Předávání certifikátů umělcům

Certifikáty předává
velvyslanec Ázerbájdžánu J. E. F. Shafiyev
a děkanka FF UK doc. M. Friedová

Ředitel centra Dirchelish Islam Bakhshaliyev a velvyslanec Ázerbájdžánu J.E. Farid Shafiyev se všemi umělci-účastníky výstavy v Karlovinu.

Emil IMANOV

Sevinj SEYIDOVA

Laman HAJIYEVA

Sevinj GADIMOVA

Gamar AGHAZADA

Tamara KONTSEDAYLO

Obrazy

Tatyana GULIYEVA (65 let)

Modré hortenzie, plátno, olej, 40 x 50 cm, 2015
Jezero „Laqo di Maggiore“, plátno, olej, 40 x 60 cm, 2015
Kaspické pobřeží – Dubendi, plátno, olej, 40 x 50 cm, 2014

Gamar AGHAZADA (24 let)

Jen ona a květiny, plátno, olej, 50 x 70 cm, 2014

Ekaterina NAGHIYEVA (44 let)

Zátiší, plátno, olej, kombinovaná technika, 50 x 70 cm, 2015

Leyla BURKHANOVA (34 let)

Ryby, plátno, akryl, 50 x 70 cm, 2015

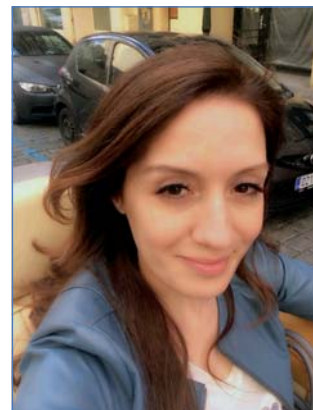
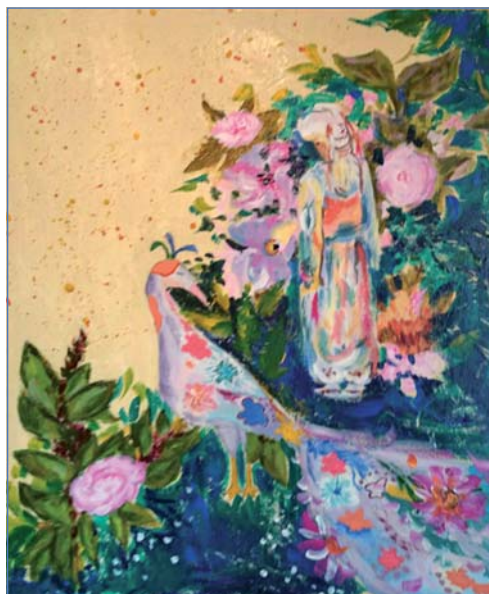

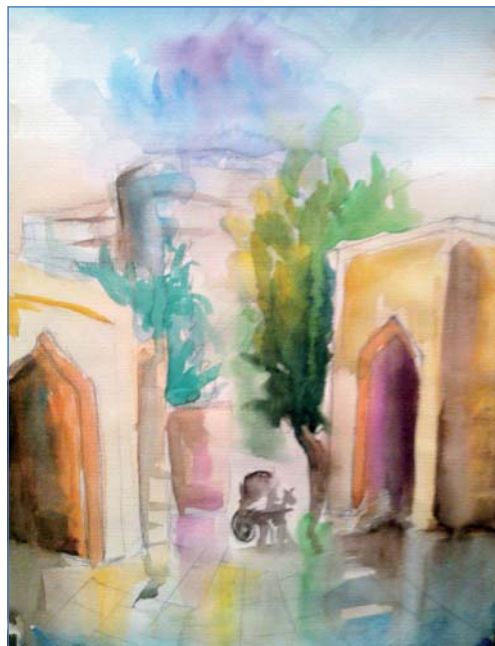
Aybaniz ZEYNALOVA (40 let)
 Obchod s koberci, plátno, olej, 90 × 70 cm, 2015
 Mé krásné květiny, plátno, olej, 60 × 80 cm, 2015
 Výhled na Pražský hrad, plátno, olej, 60 × 80 cm, 2014

Suad AFANDIYEVA (11 let)
 Bohyně moře, kombinovaná technika, strukturovaná pasta, 50 × 60 cm, 2015
 Zahrada pohádek, kombinovaná technika, 50 × 60 cm, 2015

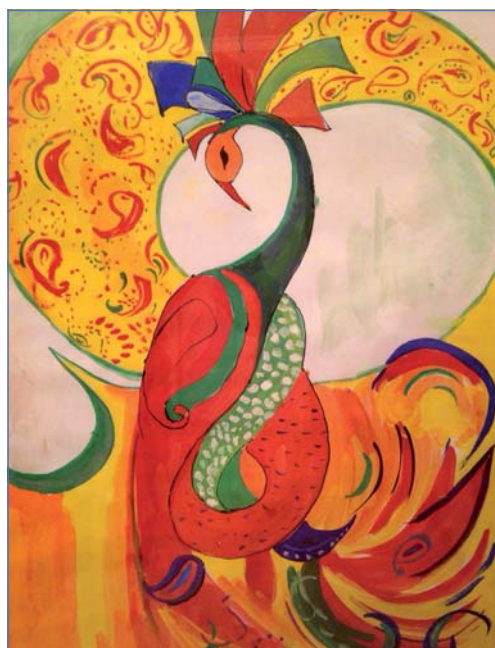

Riad BAKSHALIYEV (9 let)
Icheri Sheher, papír, vodní barvy, 30 × 40cm, 2015

Murad MUSTAFAZADA (13 let)
Nourúz, akvarel, barevný papír, 70 × 50 cm, 2015

**Neman
ABDULLAYEV
(12 let)**

Páv, papír, kvaš, 50 × 40cm, 2013
Motýli, papír, kombinovaná
technika, 65 × 50 cm, 2011
Nourúz, papír, křída, 50 × 65cm,
2011

Sevinj SEYIDOVA (17 let)

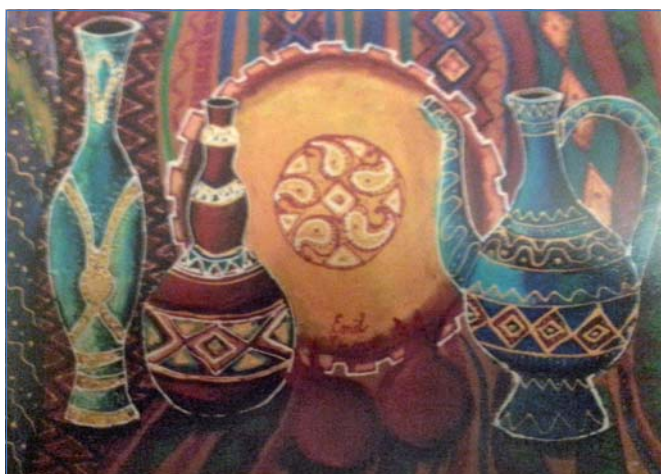
Barvení, papír, akvarel, 40 × 50 cm, 2015
 Sen mladé dívky, akvarel, 40 × 50 cm, 2015
 Harmonie barev, papír, akryl, 50 × 70 cm, 2014

Laman HAJIYEVA (12 let)

Staré Baku, papír, pastel, 44 × 56 cm 2013

**Emil IMANOV
(12 let)**

Zátiší, papír, kombinovaná technika,
 30 × 40 cm, 2014

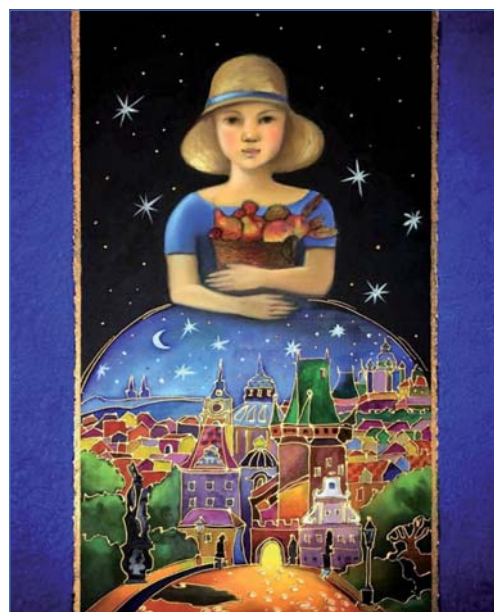
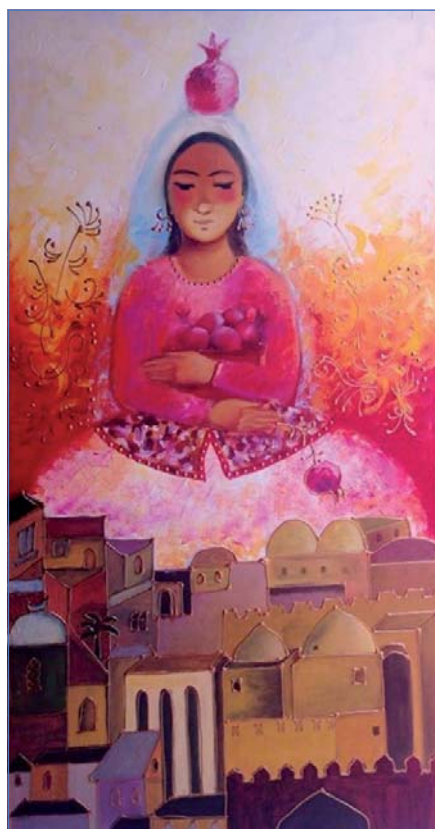

Asmar SAFAROVA (13 let)

Slunečnice, akryl, 30 × 60 cm, 2015

Tulipán, akryl, 30 × 60 cm, 2015

Třešeň, akryl, 30 × 60 cm, 2015

Sabina SAFAROVA (15 let)

Dívka z Baku, plátno, olej, 50 × 70 cm, 2015

????

Svět knihy 2015

Ve dnech 14. až 17. května 2015 proběhl ve Veletržním paláci v Praze 21. Mezinárodní knižní veletrh a literární festival Svět knihy, jehož se zúčastnila také delegace umělců z Ázerbájdžánu v čele s významnou prozaičkou Afaq Məsud. V pátek 15. května od 11 hodin dopoledne proběhla v pravém křídle Malého sálu Veletržního paláce prezentace ázerbájdžánských spisovatelů společně s ukázkami z Antologie ázerbájdžánské poezie a prózy.

Velvyslanec Ázerbájdžánu J.E. F. Shafiyev, kulturní radová Ázerbájdžánského velvyslanectví Dr. N. Afandiyeva a vedoucí české pobočky Ázerbájdžánské studentské sítě E. Valiyev společně s delegací umělců z Baku, dr. T. Laně, ředitelkou festivalu PhDr. Danou Kalinovou a zástupkyní Ministerstva kultury Mgr. Helenou Provazníkovou před ázerbájdžánským stánkem

Afaq Masud v rozhovoru s návštěvnicí ázerbájdžánského stánku

Afaq Masud a Zakir Fakhri při páteční prezentaci, tlumočí Eldar Valiyev

ÁZERBAJDŽÁN PŘES OBJEKTIV

FOTOGRAFICKÁ VÝSTAVA

POZVÁNKA
TEAS – EVROPSKO-ÁZERBAJDŽÁNSKÁ
SPOLEČNOST VÁS SRDEČNĚ ZVE
NA SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ FOTOGRAFICKÉ VÝSTAVY
„ÁZERBAJDŽÁN PŘES OBJEKTIV“,
KTERÁ SE USKUTEČNÍ V PONDĚLÍ
23. BŘEZNA 2015 V 18.30
V GALERII VILLY PELLÉ
PELLEŮVA 10
160 00 PRAHA 6

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ A RECEPCI BUDE PROVÁZET
KONCERT KLASICKÉ HUDBY
ÁZERBAJDŽÁNSKÉ HOUSLISTKY SABINY RAKČEJEVOVÉ S DOPROVODEM

R.S.V.P. INFO@VILLAPELLE.CZ

VÝSTAVA JE ORGANIZOVÁNA POD ZÁŠTITOU PŘEDSEDY POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY, PANA JANA HAMÁČKA

WWW.TEAS.EU

POSLANECKÁ SNĚMOVNA
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

WWW.PSP.CZ

V pondělí 23. března 2015 byla v galerii Villa Pellé v Praze 6 za přítomnosti velvyslance Ázerbájdžánské republiky v České republice J. E. Farida Shafiyeva slavnostně zahájena **výstava fotografií nazvaná „Ázerbájdžán přes objektiv“**. Pořadatelem výstavy byla TEAS – Evropsko-ázerbájdžánská společnost, která fotografie předtím vystavovala v Evropském parlamentu. Slavnostní zahájení doprovázel koncert klasické hudby ázerbájdžánské houslistky Sabiny Rakčejevové s doprovodem. Akci zaštil předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Jan Hamáček. Vernisáže se zúčastnil místopředseda Parlamentu JUDr. Vojtěch Filip, europoslanec Ing. Jan Zahradil a další významní hosté. Výstavu bylo možno shlédnout do 6. dubna 2015.

Afaq Məsud

Smrt králíka

Afaq Masudová
(Afaq Məsud)

(nar. 1957) – významná ázerbájdžánská prozaička, dramatička a překladatelka, dlouholetá předsedkyně Centra uměleckého překladu a literárních styků při Svazu spisovatelů Ázerbájdžánu a šéfredaktorka literárního časopise *Xəzər* (Kaspik). V současné době působí jako předsedkyně Centra uměleckého překladu při vládě Ázerbájdžánu. Je autorkou řady románů, divadelních her, povídek a esejí. Do ázerbájdžánštiny přeložila díla několika světových autorů. Její díla byla přeložena do ruštiny, angličtiny, francouzštiny, němčiny a uzbečtiny, stala se i předlohou k televiznímu a filmovému zpracování. Do češtiny je překládána poprvé.

Jeden z králíků umíral. Zrak mu pohlásl, zorničky zšedly, s čumáčkem u země ztěžka dýchal. Tomu druhému čouhaly zpoza keře jen uši. Z toho, jak se mu třásly, se dalo usuzovat, že jen tak zírá do prázdna a neustále cosi přežvykuje.

Přidřepla a postrčila králíkovu bezvládnou hlavičku k misce s vodou v naději, že se napije.

Králík se hltavě napil, náhle se však zakuckal, hlava mu poklesla a oči strnuly jako dva skleněné knoflíky.

„Co budeme dělat?“ pohlédla na něj ztrápeně, jako by ho snad sama zabila.

Soused Isa odhodil oharek cigarety na zem a zašlápl ho:

„Sameček a samička králíka nemohou být spolu. Jeden z nich vždycky pojde.“

„Který?“

„Většinou sameček.“

„Proč právě sameček?“

Isa na její nemístnou otázku svažil obličej. Jako by otázku přeslechl, strčil ruce do kapes obnošených kalhot, svěsil hlavu, zamířil k vrátkům. Tam se na chvíli zastavil.

„Holubi jsou lepší,“ utrousil a byl pryč.

Když Isa odešel, muž dvěma prsty zvedl a pustil králíkovu tlapku, aby zjistil, zda opravdu umírá.

„Pojde,“ řekl chraptivě.

Králík byl v posledním tažení, poulil oči, až mu málem vylézaly z důlků, malé teplé tělíčko se sotva znatelně třáslo.

Tak králík ještě před setměním posel.

Muž vyhloubil v rohu zahrady jamku a pohřbil ho tam.

Celou noc se jí zdálo, jak umírá. Umírající králík byl větší a bělejší než ten, který posel, na místě, kde posel, náhle oživil, zvedl se na zadních nohách, tlapkami se jí opřel o ramena, doširoka rozevřel tlamu, až mu bylo vidět do hrdla a zívnu. Vypadalo to, jako by ji chtěl spolknout...

Když snídali, objevil se za sklem verandy druhý králík, opět cosi žvýkal a díval se na ně, jako by poslouchal.

„Pošla samička nebo samec?“

Muž se otočil a pohlédl na králíka:

„Jaký je mezi nimi rozdíl?“

„Tehle se podobá samečkovi.“

Muž přimhouřil oči, jako by ho oslnilo slunce:

„Čím?“

„Vousy.“

„Co s tím mají co dělat vousy, cožpak samice vousy nemá?“

Pečlivě si namazala tenký krajíc chleba máslem a zadívala se na králíka.

„Teď mu bude smutno,“ řekla. „Neměli bychom koupit ještě jednoho?“

„Jakého?“

„Tohohle.“

„No jo, ale jako poznáme, jestli je to samec nebo samička?“

Snídaně zůstala na stole. Manželé pobíhali po zahradě a honili králíka.

„Je to divné,“ říkal muž, když zanedlouho projížděli úzkými uličkami městečka Mardekan, „moc divné.“

„Co je divné?“
 „Králíkova smrt... Poprvé slyším, že u králíků není možné chovat samce a samici dohromady,“ odpověděl muž a zapadlýma očima se zahleděl kamsi do dálky.
 ...Mužův obličej se od včerejška nezměnil. Pod očima mu vyvstaly tmavé kruhy, tváře se propadly.
 ...Sotva se večer objevily děti, spustily pláč. Dlouho trápily otce otázkami, kam králíka pochoval. Hned potom začaly hrobeckem zdobit kamínky a listy vinné révy.
 U večere vládl smutek. Děti se s nechutí vrtaly v jídle, až jim vystydlo.
 Muž vraštil obočí a rychle polykal velké kusy chleba téměř bez rozkousání. Jeho tmavý obličej ještě víc potměněl.
 Po chvíli zase kamsi upřel oči, jako by někde poblíž králík zápasil o život.
 „Říkala jsem ti to, ty jahody se mi nelíbily.“
 „Jaké jahody?“
 „Ty, co s je včera dal králíkům.“
 „Vždyť jsem je sám jedl.“
 „Ty jsi snad stejně velký jako králík?“
 „Jed nemá s velikostí těla co dělat.“
 „Ale má!“
 „Nemá!“ praštil muž rukou do stolu, až nádoby zařinčelo.
 „Isa ti přece jasně řekl: samec se samicí se nemohou chovat spolu! Jeden z nic vždycky pojde!“
 „Který?“
 Muž neodpověděl, vztekle odstrčil talíř a vstal.
 „To se mi snad jen zdá! Kdybych já tady padnul a umřel, bylo by ti to úplně jedno,“ zařval, s nadávkami na králíka zmizel v zahradě a do večera se neobjevil.
 Druhý králík na ně celý večer jukal zpoza keřů stříhaje růžovými ušima.
 Uprostřed noci je vzbudil pláč mladší dcery, běželi do jejího pokoje a rozsvítili.
 Dítě sedělo na posteli, mnulo si oči a plakalo.
 „Co se stalo? Proč pláčeš?“
 Dítě neodpovídalo a plakalo dál.
 „Bolí tě něco?“
 Holčička zavrtěla hlavou.
 „Máš žízeň?“
 Holčička znovu zavrtěla hlavou, ale plakat nepřestávala.
 „Chce se ti čůrat?“
 Holčička dál vrtěla hlavou.
 „Je ti horko?“
 „Není...“
 „Tak proč pláčeš?“
 Znovu zavrtěla hlavou.
 Muž s očima zarudlýma nevyspáním se na ní rozkřikl:
 „Tak co tedy chceš?“
 Dítě v mžiku přestalo plakat, pohlédlo na ně ustrašenými očima a zašeptalo:
 „Mám svědění.“
 Druhý den byla neděle, ale nálada byla chmurná. Od králíkovy smrti zahrada jakoby povadla, listí se scvrklo a zešedlo. Opuštěný králík hopkající po zaprášeném trávníku vypadal jako sirotek.
 Z jednoho rohu dvorku se na něj šklebila hromada špinavého prádla nashromážděného za celý týden. Bylo pomačkané

a uválené. Zdálo se nepředstavitelné, že ho někdo ještě před pár dny nosil.

Na druhém konci zahrady muž s cigaretou v ústech zlostně kypřil půdu pod morušovníkem. Každou chvíli prudce zarazil lopatu do země, založil ruce v bok a unavenými očima se zahleděl na oblohu.

Nakonec se posadil na zem, svlékl si košili a omotal si ji kolem hlavy.

„K obědu bys mohla udělat čufty,“ zavolal na ženu, aniž by se pohnul a obrátil hlavu tím směrem. V tichu zahrady zněl jeho hlas z druhého konce úplně jasně.

„Sedni si radši do stínu, než aby sis omotával košili kolem hlavy.“

„Mně se tady líbí.“

Mužův obličej zakrývaly rukávy košile.

„Je to skvělé.“

„Co je skvělé?“

„Všechno.“

Rozhostilo se ticho, od vedle bylo slyšet Isovo rádio. Dávali koncert tradiční hudby mugham.

„Tři věci na světě nesnáším,“ řekla žena „tohle vedro, mugham a čufty.“

„I to je skvělé,“ ozval muž zpod košile.

Přišla k mužovi a posadila se proti němu.

Ani z takové blízkosti mu nebylo vidět do obličejce. Nadzvedla cíp košile:

„Sežeň aspoň ježka,“ řekla.

„Co s ježkem?“

„Aby králíkovi nebylo smutno.“

Muž vstal a oprášil si kalhoty:

„A co mám ještě sehnat? Snad ne břišní tanečnici!“

Myslela na něco jiného, takže jí ironie v mužově poznámce unikla.

„Co s tanečnicí?“

„Aby králíkovi zatancovala.“

Oběd byly přesolený. Muž snědl jedno sousto a zdvořile poznamenal:

„Je to poněkud slané.“

Děti vůbec nejedly. V kuchyni si usmažily vajíčka, prskajícím olejem potřísnily celou kuchyni, pak se pohádaly a pánev s omeletou převrhly na podlahu.

Z ložnice se ozval mužův hlas:

„Co budeme večerjet?“

Na večeri šli jako obvykle do blízké restaurace.

Stůl byl pro ně prostřen obzvlášť pečlivě.

Jako vždy se s mužem posadili proti sobě.

„Dáš si kaviár?“

„Nedám.“

„Fazolky?“

Pokrčila rameny.

Muž vztekle odstrčil talíř s fazolkami, který jí podával, mezi ostatní předkrmy.

Starší dcera zavadila o sklenici s limonádou, převrhla ji a polila celý stůl.

Muž ji zpražil pohledem, děvče sešpulilo rty a pod záminkou, že si jde umýt obličej, vyběhlo ven, zadržujíc pláč.

„Co se na ni zlobíš? Vždyť to neudělala schválně.“

Muž dělal, že ji neslyší, sklonil hlavu a hladově se pustil do salátu.

Mezitím se děvče vrátilo a všichni mlčky pokračovali v jídle.

„Proč nejíš?“ zeptal se muž, odložil vidličku, ztěžka polkl sousto, které se mu vzpříčilo v hrdle, a s vypoulenýma očima zíral na její prázdný talíř.

„Jím.“

„Co jíš?“

„Rybu.“

„A není ti jí líto?“

Pohlédla na mužovy zapadlé oči a na jeho obličej pohublý během jediného dne.

„Co ode mne chceš?“ řekla a cítila, že se jí třese hlas.

Muž nervózně pokrčil rameny.

„Já nic. Co ty ode mne chceš? Kdyby bylo po tvém, držela bys za králíka čtyřicet dní smutek.“

Poslouchala a slzy jí stékaly po tvářích.

Muž na ni vyvalil oči s rozšířenými zorničkami

„Snad nebrečíš kvůli králíkovi.“

Zavrtěla hlavou.

„Tak proč tedy brečíš? Že bychom i pro tebe sehnali ježka, aby ti nebylo smutno?“

Napínala tváře, ale slzy se jí zadržovat nedařilo.

„Proč mlčíš? Mluv! Co ti je?“

„Co mám říkat?“

„Omrzel tě život, je ti smutno, stárneš, ze všeho se ti dělá na nic, mne nemůžeš vystát, děti jsou ti přítěží ...“

Muž hovořil jako lékař, klidně, odměřeně. Jako by si to už dlouho nacvičoval.

„Nech mne na pokoji. Nemám chuť se bavit ...“

„Samozřejmě nemáš. My vám přece za to nestojíme.“

„Jsem ospalá,“ zakňourala mladší dcera, pomrkávajíc po obou rodičích.

Hluboko do noci seděla na verandě, dívala se na bezhvězdnou oblohu a naslouchala šumění deště. Nechtělo se jí spát. Smutné šumění deště jí připomnělo jednu neméně smutnou písničku. Tiše si ji pobrukovala a cítila, jak se jí ulevuje. Plakala, aniž věděla proč.

Zevnitř se ozval mužův chraplavý hlas:

„Pojď si lehnout, je chladno, prší.“

Za chvíli vyšel na verandu, sedl si vedle ní a položil jí hlavu na rameno. Přišlo mu jí líto.

„Proč nespíš?“

„...“

„Není ti zima?“

„Není.“

„Nedala by sis kávu?“

„Ne.“

„Mám rozsvítit?“

„Ne.“

„Tak co tedy vlastně chceš?“ rozkřikl se muž, až se mu přskočil hlas.

„Ježka,“ odpověděla a odvrátila tvář, aby nebylo vidět, že pláče.

Přeložil Tomáš Laně

Odkaz Hejdara Alijeva stále živý

V květnu uplynulo 92 let od narození jedné z velkých postav historie Ázerbájdžánu **Hejdara Alijeva**, ázerbájdžánský Heydər Əliyev Əlirza oğlu (*10. 5. 1923 Nachičev – †12. 12. 2003 Cleveland, USA). Tento významný politik stál v čele Ázerbájdžánské republiky jako prezident od října 1993 do října 2003.

Letos poprvé se výročí narození zakladatele moderní republiky Ázerbájdžán oslavovalo také v Praze. Slavnostní večer se uskutečnil ve čtvrtek 7. května 2015 v Národním domě na Vinohradech a uspořádaly a sponzorovaly jej česko-ázerbájdžánské společnosti Tern Transport & Trading CZ a Caspian Logistic Services. Navštívilo jej na 200 hostů. O významu Hejdara Alijeva v úvodu večera promluvil velvyslanec Ázer-

Velvyslanec Ázerbájdžánu při úvodním projevu. Foto Vladimír Krynytsk.

Atmosféra večera. Foto Vladimír Krynytsk.

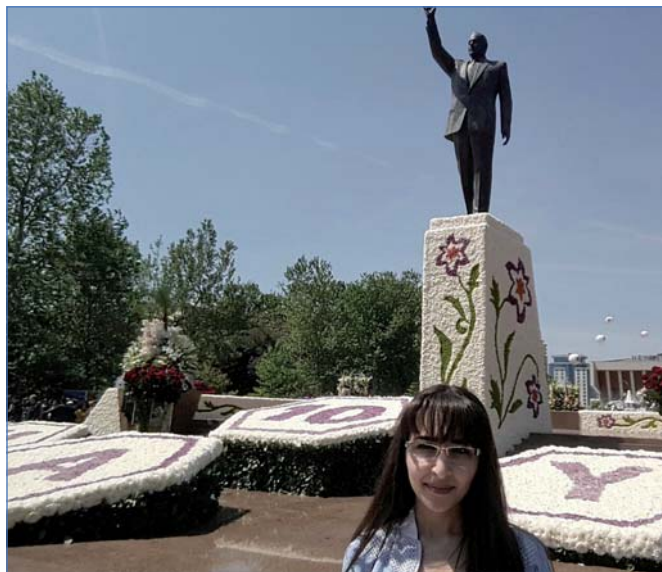
Organizátoři slavnostního večera. Foto Vladimír Krynytsk.

bájdžánské republiky v Praze Farid Šafijev. Kulturní část zajistila skvělým vystoupením Pražská filharmonie a řada výborných tanečníků a zpěváků z České republiky i Ázerbájdžánu. V průběhu programu byly také uděleny ceny výhercům soutěže o nejlepší umělecké koláže zachycující kulturu Ázerbájdžánské republiky. Soutěže se zúčastnilo 90 žáků ze tří škol v České republice. Nechyběla ani ochutnávka typických ázerbájdžánských sladkostí a zvláštní menu.

U příležitosti tohoto výročí se v Baku slaví Den květin – před palácem Hejdara Alieva se rozprostou živé květinové koberece nejrůznějších barev. Mezi letošními motivy byly např. mapa Ázerbájdžánu, symbol Baku – Panenská věž nebo kompozice představující Baku jako hostitele 1. evropských her 2015. Krásu květin mezi tisíci návštěvníků obdivovala také asistentka Českého centra Slovanské univerzity v Baku a účastnice letního kurzu češtiny v Praze pořádaného Československým

Baku – Den květin (symbol 1. evropských her 2015). Foto archiv Inci Keremli.

Baku – Den květin (Inci Keremli). Foto archiv Inci Keremli.

ústavem zahraničním v roce 2013 Inci Keremli; potkala se tam i s velvyslancem České republiky v Ázerbájdžánu Mgr. Vítězslavem Pivoňkou.

Inci Keremli přeložila ve spolupráci s doc. PhDr. Ivanou Bozděchovou, CSc. z FF UK sedm desítek nejznámějších aforismů Hejdara Alieva. V souvislosti s výročím jeho narození je uvádíme v ázerbájdžánském originálu a v českém překladu.

Ivana Bozděchová

Baku – Den květin (Inci Keremli a Vítězslav Pivoňka). Foto archiv Inci Keremli.

Heydər Əliyevin Kəlamları

1. Böyük siyasəti kiçik hissələrə, xırda mənfəətlərə bağlamaq lazım olmaz.
2. Kim müxalifətdə durursa dursun, ancaq Vətəninə, xalqına, mənəviyyatına, məsləkinə müxalifətdə durmasın.
3. Xalq dövlət üçün yox, dövlət xalq üçün olmalıdır.
4. Həqiqi mənəviyyəti milyonlara, milyardlara da almaq mümkün deyildir. Amma milyonları, milyardları olan adamlar cəmiyyətdə mənəviyyətsiz heç bir şeydirlər.
5. Tarix həmişə hər şeyi öz yerinə qoyur.
6. Əgər hər hansı ölkənin xalqları öz hüquqlarını anlayır və onları qoruya bilsə, o zaman ən kiçik dövlət belə ən böyük məmləkət qədər güclü olar.
7. Azadlıq və istiqlaliyyət hər bir xalqın milli sərvətidir.
8. Bir hadisənin qarşısını almaq, o hadisə baş verəndən sonra onun nəticələrini aradan götürməkdən daha asandır.
9. Bir insan həyatda öz yerini tapmalıdır. Amma öz yerini, özünə məxsus olan yeri tapmalıdır.
10. Heç kim əbədi qalib ola bilməz.
11. Kim ki, öz biliyindən, bacarığından artıq iddialar edir, o həmişə məğlub olur.
12. Dövlət, ölkə nə qədər çox xalqı birləşdirsə, bir o qədər zəngin olur, çünki onların hər biri ümumdünya mədəniyyətinə və sivilizasiyasına öz töhvəsini verir.
13. İnsanların mənəvi sərvətlərinin hamısından dinin fərqi ondadır ki, o, dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq həmişə insanları dostluğa, həmrəyliyə, birliyə dəvət etmişdir.
14. Sənətdə hər kəsin öz yeri var. Heç kəs kiminsə yerini almır.
15. Heç bir ölkəni özünə düşmən hesab etməməlisən.
16. Həyatda şəərəflə şəərəfsizliyi, şəxsi rifahla ictimai borcu, təməkkarlıqla vicdanlılığı hər bir kəs özü seçir.
17. Ədalətsizliklə ədaləti bərpa etmək olmaz.
18. İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir.
19. Sülh danışıqları cəsarətlə apara bilmək üçün güclü orduya malik olmaq lazımdır.
20. Öz ana dilini bilməyən adamlar şikəst adamlardır.
21. Ağıl olan yerdə zora ehtiyac yoxdur.

Aforizmy Hejdara Alijeva

1. Velkou politiku nelze podřídít malým citům a zájmům.
2. Je možné stát v opozici k moci, ale nelze stát v opozici k vlasti, národu, morálce a vysokým ideálům.
3. Národ neexistuje pro stát, ale stát pro národ.
4. Opravdové duchovní bohatství nelze získat za milióny ani za miliardy. Avšak lidé, zbaveni duchovních hodnot neznamenají pro společnost nic, i když mají miliony a miliardy.
5. Historie nás vždy staví na správné místo.
6. Pokud lidé jakékoli země znají svá práva a dokážou je hájit, pak se i sebemenší stát může stát stejně mocný jako velmoc.
7. Svoboda a nezávislost jsou národním bohatstvím každého národa.
8. Znat událost a předejít jí je snazší než likvidovat její následky.
9. Každý člověk by měl najít své místo v životě. A to své vlastní místo, které mu náleží.
10. Nikdo nemůže být věčným vítězem.
11. Kdo moc mluví o tom, co zná a umí, nemůže uspět.
12. Stát je tím bohatší, čím víc národů sjednocuje, protože každý z nich přispívá k světové kultuře a civilizaci.
13. Náboženství, na rozdíl od všech ostatních duchovních hodnot člověka, vždy vyzývá lidi k přátelství, souhlasu a jednotě bez ohledu na jejich náboženské vyznání.
14. V umění má každý své místo. A nikdo jiný ho nemůže zaujmout.
15. Ani jednu zemi nemůžeme považovat za nepřítel.
16. V životě si každý sám vybírá slávu nebo prohru, osobní blaho nebo společenské závazky, chtivost nebo poctivost.
17. Nelze obnovit spravedlnost nespravedlností.
18. Stát se silnou ekonomikou dokáže vše.
19. Aby bylo možné vést mírové rozhovory, je třeba mít silnou armádu.
20. Lidé, kteří neznají svůj mateřský jazyk, se podobají invalidům!
21. Kde je moudrost, není třeba nutnosti a násilí.

22. Xalqı həmişə mənəviyyət birləşdirmişdir. Çünki başqa əsaslara nisbətən mənəvi əsaslar daha üstündür.
23. Müstəqilliyin əldə olunması nə qədər çətindir, onun saxlanılması, daimi, əbədi olması bundan da çətindir.
24. Vəzifədən ötrü yaşayan adamlar bədbəxt adamlardır.
25. Dövlət onun ərazisində yaşayan əhalinin təminatçısı olmalıdır.
26. Bizim bütün təbii sərvətlərimiz xalqa məxsusdur və bu sərvətlərdən istifadə olunmasında heç kəsin müstəsna haqqı yoxdur.
27. Həqiqəti gizlətmək, həqiqətin üstünü basdırmaq olmaz.
28. Vətəndaşlıq milli mənsubiyyətlə müəyyən olunmur.
29. Xalq bir çox xüsusiyyətləri ilə tanınır, sayılır və dünya xalqları içərisində fərqlənir. Bu xüsusiyyətlərdən ən yüksəyi, ən böyüyü mədəniyyətdir.
30. Yüksək mədəniyyətə malik olan xalq həmişə irəli gedəcək.
31. Müstəqillik yolu qədər çətin yol yoxdur.
32. Ölkələr arasında dostluq münasibətlərinin möhkəmlənməsinə mədəniyyət və elm sahəsində əlaqələrin təsiri böyükdür.
33. Xalq həmişə öz ziyalıları, öz mədəniyyəti, öz elmi ilə tanınır.
34. Xalq gərək daim öz kökünü xatırlasın.
35. Tarixi olduğu kimi qəbul etmək, dərk etmək və olduğu kimi qiymətləndirmək lazımdır.
36. Rəhbərlik etmək, yəni adamları tərbiyələndirmək üçün gərək mənəvi haqqın olsun.
37. İnsan mənəviyyət üçün yaşmalıdır. Mənəviyyətini qoruyan, yaşadan insan əbədi olacaqdır.
38. Hər bir xalqın milliliyini, mənəvi dəyərlərini yaşadan, inkişaf etdirən onun dilidir.
39. Ana dilini bilməmək, ana dilini qiymətləndirməmək, şübhəsiz ki, xalq qarşısında böyük qəbahətdir.
40. Xalq azadlıq uğrunda mübarizə apararkən qurbanlar verməlidir. Keçmişdə də belə olmuşdur, bu gün də belədir, gələcəkdə də belə olacaqdır.
41. Demokratiya insanların şüurunda dəyişiklik deməkdir. Bu dəyişiklik inqilabla olmur, təkamül yolu ilə, tədricən gedir.
42. Milli azadlığa nail olmaq üçün milli oyanış, milli dirçəliş, milli ruhun canlanması lazımdır.
43. Vətənpərvərlik insanın daxilindəki duyğulardır. Əgər bunlar yoxdursa, o insan mənəviyyətsizdir.
44. Gərək nəbzın vətənin nəbzi ilə vursun.
45. Xalqın, Vətənin taleyi hər bir insanın taleyinə çevrilməlidir.
46. Biz öz tarixi köklərimizlə, milli köklərimizlə, mənəvi dəyərlərimizlə, milli mənəvi ənənələrimizlə, böyük tariximizlə fəxr edə bilərik.
47. Uşaqlar bizim gələcəyimizdir. Gələcəyimizi nə cür tərbiyə edəcəyiksə, böyüdəcəyiksə ölkəmizin, millətimizin, dövlətimizin gələcəyi bundan asılı olacaqdır.
48. Ana dilimiz müstəqil Azərbaycanın, Azərbaycan xalqının ən böyük milli sərvətidir.
22. Národ vždy sjednocuje duchovní bohatství, protože ve srovnání s jinými hodnotami duchovní hodnoty převyšují ty ostatní.
23. Uchránit nezávislost, učinit ji věčnou je mnohem těžší než ji vybojovat.
24. Lidé, kteří žijí jen pro svou kariéru, jsou nešťastní.
25. Stát musí poskytovat záruky pro všechny obyvatele, kteří žijí na jeho území.
26. Všechny naše přírodní zdroje patří lidem a nikdo nemá výlučné právo využívat toto bohatství.
27. Nelze skrývat pravdu.
28. Občané se neprojevují podle své národnostní příslušnosti.
29. Mnohé zvláštnosti vydělují národ mezi ostatními národy světa, přinášejí mu uznání a úctu. Nejcenější, nejdůležitější z nich je kultura.
30. Národ s vysokou kulturou bude vždy vpředu, bude žít a rozvíjet se.
31. Neexistuje obtížnější cesta než cesta nezávislosti.
32. Velký vliv na upevnění přátelských vztahů mezi zeměmi představují kulturní a vědecké svazky.
33. Národ je vždy slavný svou inteligencí, kulturou, vědou.
34. Národ si musí vždy pamatovat své kořeny.
35. Minulost je třeba přijímat, chápat a hodnotit takovou, jaká opravdu je.
36. Je třeba vybojovat morální práva, aby bylo možné vést lidi, učít je a vychovávat.
37. Člověk musí žít pro duchovní blaho. Kdo opatruje své duchovní hodnoty, bude žít věčně.
38. Duchovní hodnoty národa, jeho národní svébytnost žijí a rozvíjejí se díky jazyku.
39. Neznat vlastní jazyk, neuznávat jej – to je velký hřích před vlastním národem.
40. Boj za svobodu není možný bez obětí. Tak bylo, je a bude vždy.
41. Demokracie znamená změnu v myslích lidí. Tato změna neprobíhá revolučně, ale evolučně, postupně.
42. K dosažení národní svobody je zapotřebí národního probuzení, obrody a oživení národního povědomí.
43. Vlastenecké pocity jsou vnitřním majetkem člověka. Pokud je nemá, je ochuzen o duchovní hodnoty.
44. Puls člověka musí souznít s pulsem vlasti.
45. Osud národa a vlasti by se měl stát osudem každého člověka!
46. Máme vlastní historické a národní kořeny, morální hodnoty, národní a duchovní tradice, velkou historii, na které můžeme být hrdí.
47. Děti jsou naše budoucnost. Budoucnost našeho národa i státu závisí na tom, jak je budeme vzdělávat.
48. Mateřský jazyk je největší národní bohatství svobodného Ázerbájdžánu, ázerbájdžánského národa!

49. Dinindən, dilindən, irqindən asılı olmayaraq Azərbaycanın bütün vətəndaşları eyni hüquqlara malikdirlər və bu hüquqlar qorunmalıdır!
50. Azərbaycan onun ərazisində yaşayan bütün millət və xalqların ümumi vətənidir.
51. Azərbaycan xalqı əyilməzdir, yenilməzdir, qıhrəmandır.
52. Müstəqil dövlətin özünəməxsus qüdrəti olmalıdır. Bu qüdrətin əsasını xalq və onun bir hissəsi olan ordu təşkil edir
53. Vətən birdir və hamı bu Vətən uğrunda çalışmalıdır
54. İnsan azadlığı, söz, vicdan azadlığı, insan hüquqlarının qorunması, bütün vətəndaşların eyni hüquqa malik olması, siyasi plüralizm Azərbaycanda demokratik cəmiyyətin əsas atributları kimi bərqərar olmalıdır!
55. Azərbaycan dövlət müstəqilliyi bizim tarixi nailiyyətimizdir.
56. İnsan hüquqlarının qorunması Azərbaycan dövlətinin əsas prinsiplərindən biridir
57. Bu gün böyük iftixar hissi ilə deyə bilərik ki, biz artıq öz taleyimizin, öz ölkəmizin sahibiyik və Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi əbədidir, daimidir.
58. Xalqımızın birliyi və qələbəyə inamı gələcək uğurlarımızın təməlidir
59. Heç bir vətəndaş ictimai-siyasi həyata biganə qalmamalıdır.
60. Mədəniyyət bəşəriyyətin topladığı ən yaxşı nümunələrlə xalqları zənginləşdirir.
61. Kiməsə qarşı ədalətsizlik edilibsə, bu ədalətsizliyin qarşısını ədalətlə almaq lazımdır. Amma ədalətsizliyə qarşı daha böyük bir cinayət törətmək, ədalətsizlikdən də betərdir.
62. Təhsil millətin gələcəyidir.
63. Mən dünyada müəllimlikdən yüksək ad tanımıram.
64. Bizim hər birimiz elmi dərəcəmizdən, biliyimizdən, təhsil səviyyəmizdən asılı olmayaraq, bütün nailiyyətlərimizə görə məktəbə, müəllimə borcluuyuq.
65. Mən Azərbaycanın sadə vətəndaşıyam. Bu addan yüksək ad yoxdur. Ancaq bundan da yüksək ad müəllimlikdir.
66. Həyatını müəllimliyə həsr edən insanlar, həqiqətən, fədakar, xalqına, millətinə sədaqətli və eyni zamanda qəhrəmanlıq göstərən insanlardır.
67. Məktəbin, müəllimlərin ən əsas vəzifəsi bizim cəmiyyətimizə, xalqımıza, ölkəmizə dəyərli vətəndaşlar hazırlamaqdır.
68. Özünü müəllimliyə həsr etmiş insan ən şərəfli insandır.
69. Təhsil hər bir dövlətin, ölkənin, cəmiyyətin həyatının, fəaliyyətinin mühüm bir sahəsidir. Cəmiyyət təhsilsiz inkişaf edə bilməz.
70. Mən həmişə fəxr etmişəm, elə indidə fəxr edirəm ki, MƏN AZƏRBAYCANLIYAM
49. Všichni občani Ázerbájdžánu mají stejná práva a ta by měla být chráněna bez ohledu na jazyk, náboženství a rasu.
50. Ázerbájdžán je vlastí všech lidí a národů v něm žijících.
51. Ázerbájdžánský národ je nezlomitelný, neporazitelný, hrdinský.
52. Nezávislý stát musí mít osobitou sílu lidu a armády, která je součástí jeho moci.
53. Máme jednu vlast a všichni pro ni musíme pracovat!
54. Svoboda člověka, svoboda slova a svoboda svědomí, ochrana rovných práv pro všechny občany, politický pluralismus musí být hlavními atributy demokratické společnosti Ázerbájdžánu.
55. Státní nezávislost Ázerbájdžánu je náš historický úspěch.
56. Ochrana lidských práv je jedním ze základních principů Ázerbájdžánu.
57. Dnes můžeme s velkou hrdostí konstatovat pocit, že náš osud, naše zem a samostatnost Ázerbájdžánu jsou věčné, bez konce.
58. Jednota národa a víra ve vítězství představují záruku budoucího úspěchu.
59. Žádný občan nesmí zůstat stranou společnosti a politického života.
60. Kultura obohacuje národy tím nejlepším, co lidstvo vytvořilo.
61. Jestliže se komukoliv děje nespravedlnost, je třeba ji napravit pouze spravedlností. Jednat proti spravedlnosti je horší přestupek než nespravedlnost sama.
62. Poznání je budoucností národa.
63. Na světě není vyššího slova než učitel.
64. Každý z nás bez ohledu na vědeckou hodnost a stupeň poznání vděčíme za úspěchy škole a učiteli.
65. Jsem prostý občan Ázerbájdžánu. To je velké slovo. Ale ještě větší slovo je učitel.
66. Lidé, kteří zasvětili život učitelské práci, zároveň prokázali obětavost, hrdinství a věrnost svému národu.
67. Hlavním úkolem školy a učitelů je vychovat pro naši společnost, zem, vlast dobré občany.
68. Nejčestnější člověk je ten, který se stal učitelem.
69. Vzdělání je jedna z hlavní součástí života každého státu, země, společnosti. Společnost se nemůže rozvíjet bez vzdělání.
70. Vždy jsem byl hrdý, nyní jsem hrdý, že jsem Ázerbájdžánec!

Překlad do češtiny: Inci Kerimli, Ivana Bozděchová

VI. mezinárodní vědecká konference „Aktuální problémy ázerbájdžánských studií“

Ve dnech 5. až 7. května 2015 proběhla v Baku již tradiční mezinárodní vědecká konference „Aktuální problémy ázerbájdžánských studií“, konaná v letošním roce na počest 92. výročí narození prezidenta republiky Hejdara Alijeva. Konference byla organizována pod záštitou Bakuské slovanské univerzity, v jejíchž prostorách se konala, Vědní nadace prezidenta Ázerbájdžánské republiky (*Bilik Fondu*) a Bakuského mezinárodního centra multikulturalismu. Na slavnostním plenárním shromáždění pronesl zahajovací projev rektor Bakuské slovanské univerzity Asif Hadžijev, na jehož vystoupení navázal Kamal Abdullajev, poradce prezidenta republiky Ázerbájdžánu pro multikulturální a náboženské otázky. K vysoké úrovni konference přispěla i hojná mezinárodní účast z řad badatelů a studentů z téměř 60 zemí světa. Českou republiku zastupoval prof. PhDr. Eduard Gombár, CSc., vedoucí Centra ázerbájdžánských a kaspických studií při Ústavu Blízkého východu FF UK. Ten ve svém projevu na slavnostním zahájení zdůraznil významnou geopolitickou pozici současného Ázerbájdžánu a také zmínil rychle se rozvíjející česko-ázerbájdžánské vztahy. Z řad studentů se účastnil Igor Dostalík, student 3. ročníku oboru Dějiny a kultura islámských zemí a Arabistika na FF UK. Otázka multikulturalismu a jeho podoby v dnešním Ázerbájdžánu byla jedním z hlavních témat letošní konference. Dalšími tématy, kterým se věnovaly vědecké panely, byla mimo jiné i problematika postavení Ázerbájdžánu v dnešních mezinárodních vztazích, historie a kultura Ázerbájdžánu či bádání v oblasti jazyka

a literatury. Pro účastníky konference pořadatel zajistil bohatý kulturní program, včetně návštěvy muzeí a historických památek hlavního města. Součástí konference byla rovněž návštěva dvou oblastí na severu země. Zájemci se mohli podívat do měst Gach a Šeki. Zejména návštěva historického města Šeki a jeho nádherného paláce místních chánů z 18. století, zapsaného na světovém seznamu památek UNESCO, zanechala silný dojem na zahraničních účastnících. Vědecká konference byla zakončena oficiální recepcí.

Seznam panelů:

1. Heydar Aliyev and the ideology of Azerbaijanism (*Heydar Alijev a ideologie ázerbájdžánismu*)
2. Heydar Aliyev heritage and the development strategy of Azerbaijan (*Heydar Alijev, odkaz a strategie rozvoje Ázerbájdžánu*)
3. Multicultural Society and International Relations in Modern Azerbaijan (*Multikulturální společnost a mezinárodní vztahy v moderním Ázerbájdžánu*)
4. Azerbaijan in the system of modern international relations (*Ázerbájdžán v systému moderních mezinárodních vztahů*)
5. History and Culture of Azerbaijan (*Dějiny a kultura Ázerbájdžánu*)
6. The Azerbaijani language (*Ázerbájdžánský jazyk*)
7. The Azerbaijani literature (*Ázerbájdžánská literatura*)

Igor Dostalík

Prof. E. Gombár na konferenci na Bakuské slovanské univerzitě..

Prof. Eduard Gombár, Igor Dostalík a Gambar Gambarov v tradiční čajovně v Baku.

Státní recepce Ázerbájdžánské republiky

v předvečer státního svátku, 27. 5. 2015,
v hotelu International v Praze

Velvyslanec Ázerbájdžánské republiky J.E. Farid Shafiyev s manželkou se zdraví s předsedou PS Parlamentu ČR Janem Hamáčkem.

Pohled do sálu, v popředí předseda Ázerbájdžánské studentské sítě v ČR Mgr. Eldar Valiyev.

Pohled do sálu.

Předseda PS Parlamentu ČR J. Hamáček a J.E. F. Shafiyev během

Prof. E. Gombár, děkanka FF UK Doc. M. Friedrová v rozhovoru s Chargé d'Affaires Íránu Gholam Reza Derikvand

Ministr průmyslu a obchodu Dr. Jan Mládek.

Dr. Jiří Weigl, bývalý kancléř prezidenta Václava Klause.

Ministr Jan Mládek v Ázerbájdžánu

Tisková zpráva

Ministr Mládek v Ázerbájdžánu. Zájem o rozvoj hospodářských vztahů s Českou republikou. Jednání s ministrem financí Ázerbájdžánu. Navštěva největšího evropského terminálu ropy a zemního plynu Sangačan.

Ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek se na začátku dvoudenní pracovní návštěvy Baku setkal s prezidentem Ázerbájdžánu Ilhamem Aliyevem. V dalším průběhu jednal s resortními kolegy o spolupráci v oblasti energetiky, obchodu a rozvoji dopravní infrastruktury. Společně s ministrem ekonomiky a průmyslu Shahinem Mustafayevem zahájil Česko-ázerbájdžánské podnikatelské fórum, jehož se na české straně zúčastnily na čtyři desítky českých podnikatelů a finančníků, kteří doprovázejí ministra Mládka na jeho cestě a více než sto padesát ázerbájdžánských podnikatelů.

„Setkání s prezidentem Ilhamem Aliyevem považuji za velmi důležité. To, že mne jako člena vlády České republiky přijal a mohli jsme velmi otevřeně hovořit, je nepřehlédnutelným potvrzením zájmu Ázerbájdžánu o rozvoj všestranných vztahů s naší zemí,“ zhodnotil ministr Mládek možnost hovořit s hlavou státu jihokavkazské republiky.

Podle ministra šlo o velmi otevřený rozhovor, v němž obě strany hovořily o zájmu rozvíjet vzájemné vztahy ve formě strategického partnerství. Ázerbájdžán má dohody o takovém partnerství sjednány již s několika členskými státy Evropské unie.

Pro ministra bylo potěšujícím a zároveň zavazujícím slyšet, jak moc si v Ázerbájdžánu váží zapojení českých firem a finančních institucí do modernizace zdejšího průmyslu a realizace infrastrukturálních projektů. „Musím otevřeně říci, že už dlouho jsem neslyšel tolik pozitivního na adresu České republiky, českých firem a umu našich lidí jako nyní. Je to něco, na čem můžeme a musíme být schopni stavět v našem úsilí o získání nových zakázek pro naše firmy,“ uvedl ministr.

S prezidentem Aliyevem hovořil ministr Mládek i o rozvoji vztahů mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánem. Věřící, že bude možné nalézt takový přístup k nové úpravě smluvních vztahů, který bude odrážet vysokou míru ambice obou stran. Spolupráce v energetice a rostoucí role Ázerbájdžánu v dodávkách ropy a zemního plynu do Evropy potvrzují výhodnost takového přístupu.

„Myslím, že dokážu pochopit důvody, pro které Ázerbájdžán spíše nežli o vztahu na bázi dohody o přidružení hovoří o strategickém partnerství s Evropskou unií, zahrnujícím některé klíčové otázky jako energetika, hospodářská spolupráce a bezpečnost. Pro tuto zemi je Evropská unie největším partnerem. Při posilování vztahů s ním však nechce narušit hospodářské vazby na Rusku,“ podělil se o své vnímání ázerbájdžánské pozice ministr Mládek.

Pozitivní tón a věcný obsah diskuse s prezidentem Aliyevem předurčil i atmosféru dalších jednání, která ministr v úterý v Baku absolvoval.

Sérii schůzek s ekonomickými ministry ázerbájdžánské vlády ukončil ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek jednáním s ministrem financí Samirem Sharifovem. Druhý den pracovní cesty Ázerbájdžánu navštívil také terminál ropy a zemního plynu Sangačan a setkal se s vedením ropné společnosti SOCAR. V jednání s ministrem Sharifovem se Jan Mládek zajímal o okolnosti vedoucí k devalvaci ázerbájdžánské měny manatu, a jak tato skutečnost ovlivňuje další směřování ekonomiky a také investiční projekty, na jejichž realizaci se podílejí, resp. hodlají podílet české firmy. Uslyšel, že devalvace se ukázala být nezbytným krokem v situaci, kdy se k faktorům spojeným s posilováním dolaru a vývojem v sousedních zemích přidal prudký pokles cen na světových trzích ropy.

„Vnímám důvody, které vedly centrální banku nejdříve ke změně devizové politiky a následně k oslabení měny. Z jed-

nání s ministrem financí, avšak také z kontaktů s dalšími představiteli, jsem však získal názor, že situace je stabilizovaná, že jsou přijímána opatření k potlačení inflace a že všechny investiční projekty mají být realizovány v původním rozsahu. Zcela klíčové pak bylo pro mne ujištění, že nejsou ohroženy úvěry, jež byly poskytnuty k financování českých projektů v Ázerbájdžánu. Vidím to jako důležitou podmínku, abychom mohli i v budoucnu podpořit naše firmy na zdejším trhu prostřednictvím konkurenčního financování,“ řekl ministr.

Tímto jednáním navázal ministr Mládek na schůzky, které měl se svými resortními partnery zodpovědnými za ekonomiku, průmysl, energetiku a dopravu první den návštěvy. V průběhu všech těchto schůzek byl konfrontován s velmi živým zájmem o spolupráci s Českou republikou a rozšíření partnerských vztahů na podnikové úrovni. České firmy mají v Ázerbájdžánu velmi dobré jméno, což se projevuje v zakázkových knihách řady z nich.

Jedním z dominantních témat v podstatě všech jednání byla energetika a otázky energetické bezpečnosti. To, že ve vývozu ropy patří Česká republika k významným partnerům Ázerbájdžánu, potvrzuje její pozice čtvrtého největšího odběratele mezi členskými státy Evropské unie. Nakolik bude možné v souvislosti s kavkazskou republikou hovořit také jako o významném dodavateli plynu do České republiky, ukáže čas. Ministr si takový scénář dokáže ve střednědobé perspektivě představit, přičemž v jednáních s partnery zdůrazňoval, že diverzifikace tranzitních cest je důležitá pro dovážející země, stejně jako pro vývozce.

„Ázerbájdžán hraje skutečně významnou roli v dodávkách ropy do Evropy. Realizuje také kroky, které tuto roli rozšíří i do oblasti dodávek zemního plynu. Věřím, že to jsou momenty, s nimiž budeme schopni náležitě pracovat v Evropské unii,“ řekl ministr Mládek. V jeho jednáních se však nesoustředil pouze na dodávky ropy a zemního plynu. Šlo mu také o to, jak podpořit partnerský vztah podniků obou zemí v daném oboru a jak dostat české firmy do pozice dodavatelů ropných a ply-

nárenských zařízení. Nezapomněl však ani na elektroenergetiku, v níž se už dnes úspěšně profilují české firmy, a to zejména v oblasti výstavby vodních elektráren.

„Těch možností pro spolupráci a uplatnění českých řešení je skutečně celá řada. Pozitivní zkušenosti z působení našich podniků při výstavbě páteřních silničních a železničních tras otvírají dveře pro nové zakázky, a to nejen v těchto oblastech. Jedná se o referencie, které se určitě hodí. Mne v tomto ohledu těší, že už tady, ještě před odjezdem, jsme se s ministrem ekonomiky a průmyslu Shahinem Mustafajevem dohodli na dalších krocích, jak se těmto otázkám věnovat systematictěji. Tím prvním bude zasedání smíšené komise v tomto roce,“ řekl ministr Mládek.

Podle ministra je logické, že jeho pracovní cesta do země, pro kterou jsou ropa a zemní plyn klíčové pro zajištění prosperity se nemohla obejít bez návštěvy terminálu Sangačan, ležícího asi padesát kilometrů jižně od Baku. Technologická zařízení na zpracování a distribuci ropy a zemního plynu na ploše pěti tisíc hektarů jsou přitom vůbec největším terminálem v Evropě. Právě odsud proudí ázerbájdžánská ropa do České republiky.

Ministr Mládek tak měl možnost se na vlastní oči přesvědčit, jak účelné bylo rozhodnutí přizvat do klíčového sektoru ázerbájdžánské ekonomiky zahraniční investory, a že tzv. Kontrakt století (dokument, jenž zahájil příslušnou mezinárodní spolupráci), je přínosný pro všechny dotčené, odběratele v Evropě nevyjímaje. K tomu ještě ministr Mládek poznamenal: „Uvědomil jsem si, jak je cesta ropy až k nám do České republiky dlouhá, avšak jak může být také bezpečná a spolehlivá, pokud není ovlivňována nejrušnějšími politickými úvahami či problémy.“

Před odletem zpět do vlasti se ministr Jan Mládek sešel ještě s vrcholovým managementem státní ropné společnosti SOCAR. S topmanažery SOCARu hovořil o příležitostech spolupráce na podnikové úrovni a také o investičních možnostech SOCARu.

V Praze dne 3 a 4. března 2015

Předseda poslanecké sněmovny jednal s ázerbájdžánskými představiteli

Předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Jan Hamáček se v posledních měsících setkal s představiteli Ázerbájdžánské republiky hned při dvou významných příležitostech.

V průběhu června se Jan Hamáček zúčastnil slavnostního otevření 1. Evropských her v Baku. Den před zahajovacím ceremoniálem se předseda Parlamentu sešel s představiteli Olympijského výboru a sportovci, kteří se účastní her. Během svého pobytu se sešel i s prezidentem Ázerbájdžánské republiky İlhamem Alijevem a předsedou Parlamentu Ogtajem Asadovem.

V průběhu Světové konference předsedů parlamentů, která se konala na přelomu srpna a září v sídle OSN v New Yorku se s šéfem Národního shromáždění Ázerbájdžánské republiky Oqtayem Asadovem sešel znovu při krátkém bilaterálním jednání. Při něm se oba představitelé zabývali aktuální situací ve světě, vzájemnou spoluprací obou zemí zejména v oblasti obchodu a kultury.

Jan Nováček
tiskový tajemník předsedy Poslanecké sněmovny PČR

Evropské hry 2015

Baku 2015
1st EUROPEAN GAMES

Historicky první Evropské hry proběhly v Baku ve dnech 12. až 28. června 2015. Právě metropole Ázerbájdžánu byla vybrána Mezinárodním olympijským výborem o několik let dříve jako hostitel Evropských her, po vzoru Asijských či Panamerických her. Tato významná sportovní událost učinila z Baku po dobu dvou týdnů hlavní město evropského sportu. Celkově v Baku zápolilo ve 20 sportovních disciplínách více než 6000 sportovců z 50 zemí světa. Z celkového počtu disciplín bylo 16 olympijských, dvě olympijské disciplíny se konaly v neolympijském formátu - plážový fotbal a basketbal 3×3. V Baku se rovněž představily dvě disciplíny, které na svou olympijskou premiéru zatím čekají, konkrétně se jednalo o karate a sambo. Hry zároveň poskytovaly sportovcům možnost kvalifikace na Olympijské hry 2016 v brazilském Riu de Janeiro. Domácí pořadatelé nenechali nic náhodě a kvůli akci byla vedle rozlehlé olympijské vesnice vybudována i řada nových sportovišť. Za zmínku jistě stojí Národní stadion v Baku s kapacitou 68 tisíc diváků či Národní gymnastická aréna. V Baku bylo rozděleno celkem 253 sad medailí, přičemž nejúspěšnější výpravu vyslala Ruská federace. Ruští sportovci získali celkem 79 zlatých medailí. Domácí ázerbájdžánští sportovci obsadili s celkovým počtem 56 medailí v pořadí národů senzační druhé místo. Česká výprava, složená ze 126 sportovců, vybojovala celkem 7 medailí a obsadila 32. místo.

Igor Dostalík

**Bulletin Centra
ázerbájdžánských
a kaspických studií**

Centrum ázerbájdžánských
a kaspických studií,
Ústav Blízkého východu
a Afriky FF UK

Vydavatel

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
nám. Jana Palacha 2
116 38 Praha 1

Adresa redakce

Ústav Blízkého východu
a Afriky Filozofické fakulty UK
nám. Jana Palacha 2
116 38 Praha 1
<http://ubva.ff.cuni.cz>
jana.gombarova@ff.cuni.cz

Výkonný redaktor

PhDr. Jana Gombárová,
Ph.D.

Redakční rada

předseda
prof. PhDr. Eduard Gombár,
CSc.
členové
Mgr. Eltay Dilbazi, Ph.D.
PhDr. Jana Gombárová, Ph.D.
PhDr. Slavomír Horák, Ph.D.
PhDr. Tomáš Laně
PhDr. David Majer
PhDr. Josef Ženka, Ph.D.

**Sazba, předtisková
příprava a realizace**

PhDr. Josef Ženka, CSc.
Praha 8

Tisk

Tiskárny Maestro, s. r. o.
Praha 4

Registrace MK ČR

E 18888

ISSN 1803-8611.

Za obsahovou správnost
odpovídá autor.

Za jazykovou správnost
cizojazyčných příspěvků
odpovídá autor nebo
překladatel. Uveřejněné
články nemusí vyjadřovat
názor redakce.

Gamar AGHAZADA. Zátíší se samovarem, plátno, olej,
40 × 50 cm, 2015..

Tatyana GULIYEVA. Anděl, plátno, olej, keramika,
30 × 40 cm, 2015

Na titulní straně: **Aybaniz ZEYNALOVA.** Koberec,
plátno, olej, 60 × 80 cm, 2014. Přední strana strana
pозvánky na výstavu *Mladí ázerbájdžánští malíři zdraví
Prahu.*

